

Ο ΤΥΦΛΟΠΟΝΤΙΚΑΣ

περιοδικό που εκδίδεται στα Γιαννενα

ΔΙΑΛΟΓΟΣ:

Ευρωεκλογες και αριστερα

ΔΙΚΕΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΔΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

τεύχος 2-3 δρχ. 100

Δ Ι Α Τ Α Ξ Ι Σ

Ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΕΦΕΤΕΡΩ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Λαβόντες υπ'είν την υπ'αριθμ. 2/26-3-1984 προσφυγήν του Αναστασίου Κουτσοδόνη του Ιωάννου, Σταματίου Χαλόνικη του Δημητρίου, Διονυσίου Τσάγκλα του Ήλσα, και Ευαγγέλου Πακοδά του Δημοσθένους, κατοίκων Ιωαννίνων, κατά του υπ'αριθμ. 37/16-3-1984 κλητηρίου θεσπίματος του Εξ-αγγελέως Πλημμελειοδικών Ιωαννίνων, διά του όποιου καλούνται νά εμφανισθούν εις τό άκροατήριον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Ιωαννίνων κατά την φιλάσιμον της 11-5-1984, προκειμένου νά δικασθούν διά παράβασιν του άρθρου 191 παρ. 1 Π.Κ., τό όποτον φέρονται ότί έτέλεσαν από κοινοσ, κατά τό δεύτερον δεκαήμερον του μηνός Ιουνίου 1983, έν Ιωαννίνοις.

Επειδή ή ως άνω προσφυγή, άσκηθετα νομοτύπως και έμπροθέσμως, δι' έκθέσεως ένύπιον του Γραμματέως της Εξ-αγγελλας Κρωτοδικών Ιωαννίνων, την 26-3-1984, ήμέραν τευτέραν, ένώ τά κλητήρια θεσπίματα έτεδόθησαν την 22-3-1984, ήμέραν Πέμπτην, τύποις δευτή κατόπιν και έρευνητέα κατ'όσιν.

Επειδή κατηγορούνται συγκεκριμένως οί άνωτέρω προσφεύγοντες ως υπάτιοι του ότι, κατά τό δεύτερον δεκαήμερον του μηνός Ιουνίου 1983, έν Ιωαννίνοις, από κοινοσ, διέσπειρον φυετες ειδήσεις και φήμας επιτηδελας νά φέρουν άνησυχλαν και φόβον εις τους πολίτας, καθ'όσον, μέλη τυγχάνοντες "ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟ", εις πέντε (ταμιά) τόπότον έτοποθέτησαν εις την κεντρικήν πλατεϊαν Ιωαννίνων και έξωθι του Διοικητηριου, έπεκδλησαν έντυπα άποσπιδάματα περιδοικου, εις τά όποτα άνεγράφοντο και τά εξής: "Γιάτί αυτοκτονεις φαντάρε; Αυτόκτονώ γιατί ο στρατός με έξουθενώννει, με εξευτελίζει, με αποκτηνώννει. Αυτόκτονώ γιατί δε μπορώ να μάθω την προσευχή και την Ιεραρχία. Αυτόκτονώ γιατί δεν μπορώ να πετάξω το όπλο, όψιμον λιποτάκτης. Αυτόκτονώ γιατί δεν μπορώ να ξέρω ποιόν πυροβολώ. Αυτόκτονώ γιατί μου γέλασαν τη γενιά μου. Αυτόκτονώ γιατί απαγορευεται να αυτοκτονώ. Αυτόκτονώ για να μην αυτοκτονήσω στη φυλακή. Αυτόκτονώ γιατί δεν μου ελπεσ και σύ τι άλλο να κάνω", διά των όποιων ει ήτο δυνατόν νά άνησυχήσουν και νά φοβηθούν οί πολίτες, άφου έδίδετο εις αυτούς ή έντύπωσις ότι ό στρατός καταπιέζει, έξουθενώννει, εξευτελίζει και αποκτηνώννει τόν στρατιώτην και τόν οδηγεί εις την αυτοκτονίαν.

συνέχεια στην προτελευταία σελίδα

	Σελ.
περιεχόμενα	
πάλι μαζί	4
τι είπαν και τι έγραψαν για μας	5
η εναισθησία κάποιων ανησυχούντων	6
της φυλακής τα σίδερα	8
διάλογος αριστερά και ευρωεκλογές:	
αναμένοντας στο ακουστικό	10
ο βιασμός	12
το ΠΑΣΟΚ και η αντιπολίτευση των δύο ΚΚ	14
ραντεβού στις 17 Ιουνίου	16
ο I. R. A. και οι ευρωεκλογές	20
αφιέρωμα στον κινηματογράφο:	
κινηματογράφος: και ξανά προς τη δόξα τραβά	22
με την αμφιβολία της ανεπάρκειας	28
δέκα χρόνια ελληνικού κινηματογράφου	29
κινηματογραφική λέσχη γιαννίνων, μια συζήτηση	34
για τις φοιτητικές εκλογές	37
ΕΦΕΕ-τζίδικα	39
η μαθητική κοινότητα και το έντυπο λάθος της	40
αντιδιαφήμιση	42
συνέντευξη με τον Γ. Νάκο, για τα θεατρικά πράγματα της πόλης	43
γράμματα στον τυφλοπόντικα	45

Διευθύνεται από τη καλή μας διάθεση
Υπεύθυνος έκδοσης: Δημήτρης Λέννας
Λαμπρίδου 4 Γιάννενα

Όλες οι φωτογραφίες πλην του πρώτου εξωφύλλου, της σελ. 35 και της σελ. 46 είναι του Σπύρου Ραδαίου.

φωτοστοιχειοθεσία **δαίδαλος** ο.ε.χ. τρικούπη 6 Γιάννενα
φωτογράφιση: Ι. Χριστοδουλάκος, Ι. Κοργιαλάς, Α. Μεταξύ 26 Εξάρχεια τηλ. 3641134

Πάει και τούτος ο χειμώνας! Κοντεύει πια να φύγει κι η άνοιξη. Τώρα τελευταία, οι εποχές εναλλάσσονται εν αγνοία μας. Δεν ξέρω ακριβώς, τι φταίει. Ίσως η στασιμότητα που βιώσαμε εντός και εκτός, ίσως η βροχή η σιγανή και εξαντλητική.

Πάντως γι άλλη μια φορά, τη βγάλαμε καθαρή. Δεν μας τρόμαξε τίποτα! Τι πολιτικές οξύτητες, τι στενωποί, τι ήπια κλίματα, τι άνοδος της δεξιάς, τις νικές της αλλαγής, τι σφαίρες που πέφτουν χαλάζι...

Παρ' όλα αυτά εμείς κρατήσαμε την ψυχραιμία μας, αποφύγαμε τις κακοτοπιές, τους «συνωστισμούς», και... κάτι από την αυτάρκεια της σκοτεινής αίθουσας των σινεμά, κάτι από την ασφάλεια του Μπόγκα και της Shelter (ρίχναμε και κανα μάτι στο λυχνάρι), κάτι από μερικά «έκτακτα», νάμαστε πάλι.

Τώρα πια καλοκαιράκι! Καθαρίζει για πάρτυ μας, ο Τσοκάνης, κι ο μώλος! Καλά να περάσουμε και να μη χανόμαστε!

Ο τυφλοποντικός

...ζει εντός της γης εις στοάς τας οποίας ανασκάπτει δια των πτυριοειδών ανασκαπτικών προσθίων ποδών του... τρέφεται δε κυρίως εξ εντόμων και καμπών, αλλά και εις βάρος βατραχιών, μυών, σκωλήκων, κοχλιών κ.ά., τους οποίους συλλαμβάνει την νύχτα εξερχόμενος εκ της κρύπτης του... Τον χειμώνα δεν αποναρκούται όπως άλλα εντομοφάγα, αλλά κατέρχεται βαθύτερον εις το έδαφος.

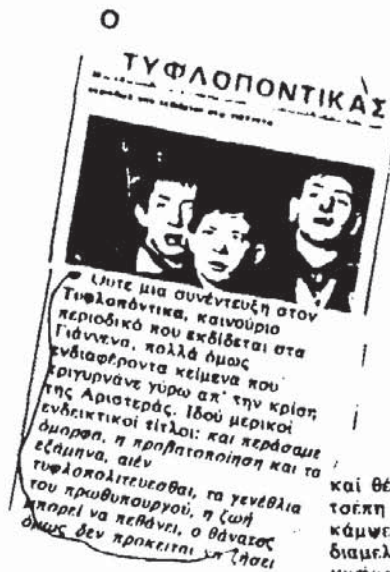
τι είπαν και τι έγραψαν για μας

- Μήπως το βγάξει η Δεξιά;
- Δεν μουλέει τίποτα καινούργιο.
- Καλό είναι και με το που υπάρχει.
- Χρειάζεται κάτι πιο ολοκληρωμένο.
- Σαν αρχή είναι καλό.
- Βγήκε από το τίποτα με το τίποτα για το τίποτα.
- Καλούτσικο, αλλά είναι φορτωμένο πολιτικούς όρους.
- Καλούτσικο, αλλά δεν έχει ολοκληρωμένο πολιτικό λόγο.
- Δεν φτάνει. Πρέπει να κάνει προτάσεις.
- Φοβερό, είναι!
- Απίθανο, είναι!
- Λίγο ακόμα και τους φάγαμε!
- Δεν αφήνετε τις μαλ....ς.
- Σαν τη Διάβαση δεν είναι (κύκλοι της Διάβασης).

Πέρα από τις γνώμες φίλων και μη, για το περιοδικό έγραψαν τη γνώμη τους μέχρι τώρα, το ANTI (τευχ. 257), ο δεκαπενθήμερος ΠΟΛΙΤΗΣ (τευχ. 13), ενώ ο Σχολιαστής (τευχ. 13) μας έκανε την τιμή να μας συμπεριλάβει μεταξύ άλλων ευυπόληπτων περιοδικών, για την ανέγερση κοινού τεύχους. Στην πρόταση αυτή ο τυφλοπόντικας έχει ήδη στείλει προς το πυρόν, θετική απάντηση.

Ο Τυφλοπόντικας, εκτός απροόπτου, δεν θα κυκλοφορήσει το καλοκαίρι. Θα κατέβει για λίγο στα υγρά λαγούμια του και θα ψάξει για λίγη δροσιά. Την δε έξοδό του θα την επιχειρήσει τέλος Σεπτέμβρη περίπου.

Αν ενδιαφέρεστε για την υγεία του, την εμφάνισή του και άλλα, θα βρίσκεται στη διάθεση της συμμετοχής σας.

ANTI
ΤΕΥΧ. 257

Δεκαπενθήμερος
ΠΟΛ. ΤΗΣ
ΤΕΥΧ. 13

2. Ο τυφλοπόντικας, περιοδικό που εκδίδεται στα Γιάννενα (τεύχος 1, 1 Μαρτ 1984). Διαβάζουμε στο περιοδικό: «Τουλάχιστον ξαναβρήκαμε δλοι μαζί να συζητάμε για πρώτη φορά ύστερα από καιρό χωρίς μπιρα και αμπετικό. Μπορεί και να βαρέθηκαμε την ιδιότητα!! Ένα από τα συνθήματα που γράστηκαν στους τοίχους Ελ-γι: "Ο χώρος βρικόλακισσ και άσκαλωνει". Του χωρου είναι κληρονόμο αποκυημα ο Τυφλοποντικός. Το μορφώμα-τος εκίνου ποι πρόλαβ να φοι. και να μισήσει τις σάρκις του πριν κερδίσει τό όνομα τα (αυτόνομοι: άναρχοαυ-τανομοι, άναρχοκαμμουνι-στές;). Που βραχυκυκλωθηκε λίγο πριν άφηση τα παντι-σθημα υ' ένα άκυρο ίσισσι

και θέσει) πτυχίο στην πίσω τσέπη και δοκίμασε να παρακάμψει την ενηλικίωσή του διαμελιζόμενο σε κάμποσα κινήματα κοινωνικής κριτικής και περισσότερες «όμι-δες πρωτοβουλίας».

Ο Τυφλοπόντικας κυκλοφορεί σε μια εποχή που, στο Πανσπουδαστικό Συνέδριο, οι συνδικαλιστές της ΠΑΣΠ και της Πανσπουδαστικής, γιά να κατακεραυνώσουν τους εκπροσώπους των (δευτερης γενιάς) συσπειρώσεων, διοχετεύουν την έλασή τους σε φράσεις σαν και τούτη: «Έδω αντιμετώπισαμε άριστοιστές με πατέντα και θα δυσκολευτούμε με τό ύπόλοιπα...». Σε μια εποχή που ο χώρος έγινε βρόχος ξεπουστάνοντας μας σε διωμάτια, μπαρ και κοιτώκια "Η οι περιοδικά. Περιοδικά που είναι ύποχρωμένα να τα ύποκαταστήσουν όλα σκέψη και πράξη, όμάδα και προσωπικό λόγο, πολιτική και λογοτεχνία. Να λειτουργήσουν σαν φοιτητές άνασσις — και φοιτητές δικδικησις.

Σε τούτο το δρομο κανει τα πρώτα του βήματα ο Τυφλοπόντικας. Υποχρωμένος να ύπερβει την παραδομένη (συν)θλιψη για να μπορεί να μιλήσει και να κρίνει τό Πανπιστήμιο, τά έξαμηνα και τό ΠΑΣΟΚ, τον τόπο και τους άνθρώπους των Ίωαννίνων. Για να μπορεί να γράψει: "Η ζωή μπορεί να πεθάνει, ό θάνατος όμως δεν πρόκειται να ζήσει". Για να κατορθώσει να διεξέλθει τό γεγονός ότι «ή λειξη άριστερα κρύβει μια έγγνη άδυναμία: διαβαζεται κι αυτή προς τα δξία». Γιατι δέν γίνεται να την βγάλουμε χωρίς χιούμορ, ίδιος εκίνου που μιγαλιουκι ξίνοντας τις πληγές μας.

Παντελής Μπουκάλας

η ευαισθησία κάποιων ανησυχούντων

Ο Στρατιωτικός οδοστρωτήρας ισοπεδώνει το έμψυχον τούτο υλικό της κοινωνίας το ΔΙΑΠΛΑΘΕΙ καταλλήλως από πολεμικής, εθνικής, ηθικής και κοινωνικής πλευράς και το παραδίδει έπειτα στην κοινωνία εντελώς διάφορο από ότι το παρέλαβε.

Γεωργιος Παππάς Αν/χης:
«Ο στρατός το μεγάλο σχολείο»
«ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»
(έκδοση Γ.Ε.Σ.).

Γιατί αυτοκτονείς φαντάρε;

Αν και την απάντηση στο παραπάνω ερώτημα τη δίνει ξεκάθαρα το απόσπασμα αυτό της ΣΤΡ. ΕΠΙΘ. ευτυχώς είναι και κάμποσοι άλλοι που προσπαθούν να δώσουν απάντηση σ' αυτό και δεν βρίσκουν άλλο δρόμο απ' αυτόν της ανάλυσης και ανάδειξης της κατασταλτικής λειτουργίας του βασικού μηχανισμού ταξικής κυριαρχίας του αστικού κράτους.

Η δημοσιοποίηση των απόψεων για το ρόλο του στρατού σαν στυλοβάτη της αστικής εξουσίας φέρνει όντως σε άμεση ρήξη με τους υπεύθυνους για την τήρηση της ησυχίας των πολιτών και την διατήρηση αυτών στην κατάψυξη της νομιμότητας και του πολιτικού εφησυχασμού.

Και αφού εδίδετο εις τους πολίτες η εντύπωση ότι ο στρατός καταπιέζει, εξουθενώνει, εξευτελίζει το στρατιώτη οι υπεύθυνοι της διασποράς αυτών των ψευδών ειδήσεων φέρονται κατηγορούμενοι στο δικαστήριο γιατί έσπειραν ανησυχία στους πολίτες και κλονισμό της εμπιστοσύνης αυτών προς τις ένοπλες δυνάμεις.

Άραγε αυτοί οι πολίτες για των οποίων την ησυχία και εμπιστοσύνη στο στράτευμα κόπτεται η δικαιοσύνη και η αστυνομία δεν ανησύχησαν διόλου για τις 30 και πλέον αυτοκτονίες φαντάρων;

Ίσως λοιπόν δεν ανησυχούν οι πολίτες αλλά κάποιοι άλλοι που σκοπός τους είναι η διατήρηση των στεγανών και σιωπής γύρω από το στρατό.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ της οποίας η στάση όσο διαφορούμενη και αν προσπαθεί να φανεί φαίνεται ότι η κατάληξη είναι μια καταστολή.

Και στήνονται δίκες στον τρίτο χρόνο αλλαγής στις οποίες κατηγορούνται πολίτες για τις απόψεις τους.

Οι αντιφάσεις βέβαια όσον αφορά τη στήριξη της κατηγορίας είναι πολλές.

Δεν είναι όμως ένα παιγνίδι, που τα όρια του αρχίζουν και τελειώνουν στην αίθουσα του ακροατήριου.

Η ουσία του θέματος βρίσκεται στο κατά πόσο σήμερα οι κοινωνικές δυνάμεις είναι ικανές να αντιπαρέλθουν τη δίωξη των απόψεων και των ιδεών. Στο κατά πόσο επίσης η τρομοκρατία και η ευθύνη της εξουσίας για την ανησυχία των άβουλων πολιτών μπορούν να αντιμετωπιστούν σαν πολιτικές μεθοδεύσεις και όχι σαν πρωτοβουλίες ευαίσθητων δικαστών.

Σαν απόδειξη σ' αυτό είναι η για τρίτη φορά αναβολή ανάλογης δίκης στην Αθήνα όπου οι μαζικές κινητοποιήσεις δημιούργησαν κλίμα πολιτικής πίεσης με ασύμφορο κόστος για την κυβέρνηση.

Βέβαια στα Γιάννενα, όπου οι κοινωνικοί όροι φαίνονται κατάλληλοι για τέτοιου είδους μεθοδεύσεις και όλα αυτά θα μείνουν στα ψιλά των εφημερίδων μακριά από το πολιτικό προσκήνιο μια τέτοια δίκη μπορεί να γίνει μια καλή αρχή για την παραπέρα κατασταλτική διαδικασία του κινήματος για το στρατό.

Μπροστά στην κατάσταση, φαντάζει ανύπαρκτη η στάση της παραδοσιακής (κοινοβουλευτικής) κυρίως αριστεράς, της

Το κατηγορητήριο άλλαξε και ενώ στο πρώτο στις 22 Μάρτη 1984 η κατηγορία περιλάμβανε και το περιεχόμενο των υφισσών εκτός από το ταμπλώ στο δεύτερο στις 14 Απρίλη αναφέρει μόνο το ταμπλώ.

Το κείμενο για το οποίο κατηγορούμαστε έχει δημοσιευτεί όπως είναι στο «φυλλάδιο» στην «ΕΛΙΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» στο περιοδικό της επιτροπής για το στρατό το «ΣΧΟΛΙΑΣΤΗ» κ.α

Στην κατάθεσή του ο μοιραρχος βασιικός μάρτυρας κατηγορίας αναφέρει ότι: «ίσως να ανησυχήσαν οι πολίτες κανείς βέβαια δεν μου παραπονέθηκε δεν ξέρω όμως τι θα έλεγαν από μέσα τους»!!!

Ακόμα η κατηγορία για συγκεκριμένα άτομα που ανάρτησαν το ταμπλώ σίγουρα στέκεται στο ότι «πιθανά» αυτοί ήταν.

οποίας η τακτική γνωστή. Όλα ανάγονται στη Κ.Ε.Ε.Δ. και τον εκδημοκρατισμό του στρατού με απόψεις που δεν διαφέρουν από τις διάφορες εξαγγελίες που έχει κάνει και το ΠΑΣΟΚ στο παρελθόν.

Τους καλούμε άσχετα με την άποψή τους για το στρατό να πάρουν θέση απέναντι στη πρόκληση της ποινικοποίησης της έκφρασης απόψεων αντίθετες με την κυρίαρχη.

Θεωρώ βέβαια σκόπιμο να κάνω μια μικρή αναφορά αντίθετη με τη μιλιταριστική λογική τους και τη στρατηγική τους για τον εκδημοκρατισμό.

Ο στρατός σαν το βασικότερο στήριγμα της αστικής εξουσίας είναι υπαυίτητο να αντιμετωπίζεται με μορφές πάλης που φέρνουν την αριστερά σε κάθετη ρήξη με το καπιταλιστικό σύστημα.

Με τη λογική όπου η πάλη έχει τη δυνατότητα να ανενεργοποιήσει την κατασταλτική λειτουργία του στρατού και άρα

να ανατρέψει την ίδια την καπιταλιστική λειτουργία ενός βασικού μηχανισμού ταξικής κυριαρχίας του αστικού κράτους.

Ο στρατός στον καπιταλισμό επιδιώκεται να είναι στο προπύργιο του συστήματος εκμετάλευσης.

Το πρόβλημα δεν είναι τα κάποια μη αντιδραστικά στελέχη αλλά ο ιεραρχικός επαγγελματικός μηχανισμός του στρατού, η πειθαρχία και η ιεραρχία.

Όσο για τον νέο στρατιωτικό κανονισμό που καρτερικά περιμέναμε όλοι, είναι μια απλή μετάφραση του παλιού.

Όσον αφορά τώρα τους ευκαιριακούς εμφανιζόμενους ανένταχτους με αριστερή αναφορά άλλη μια φορά γίνεται χρήση της ανυπαρξίας τους από την εξουσία, που έχει δηλώσει επίσημα (Αναφερόμενη βέβαια σε Αναρχικούς) ότι λίγοι είναι τους παρακολουθούμε και δεν θα τους λυπηθούμε.

Ας γίνουν αυτά αρχή για προβληματισμό και Διάλογο.

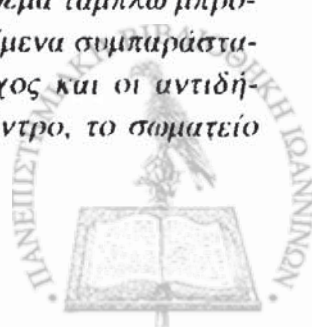
–ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΔΕΝ ΔΙΚΑΖΟΝΤΑΙ

–ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟ ΠΙΟΝΟΚΕΦΑΛΙΑΖΕΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ.

–ΑΥΤΗ Η ΔΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΥΜΙΖΕΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΟΧΕΣ.

Σταμάτης Σαλλονίκης

Η δίκη στην οποία αναφέρεται το κείμενο έγινε στις 12/5 στα Γιάννενα κι έληξε με αθωωτική για τους φοιτητές απόφαση. Οι κατηγορούμενοι δεν αρνήθηκαν ότι ανήρτησαν το ταμπλώ και ότι συμμετείχαν σ' όλη τη διαδικασία μιας και όλα αυτά εκφράζουν τις ιδέες τους. Μιά μέρα πριν τη δίκη, έγινε πορεία με θέμα το στρατό, ενώ αναρτήθηκε με το ίδιο θέμα ταμπλώ μπροστά στη Νομαρχία. Κείμενα συμπάραστασης έστειλαν ο δήμαρχος και οι αντιδήμαρχοι, το εργατικό κέντρο, το σωματείο μετάλλου...

της φυλακής τα σίδερα...

A

Μια επίσκεψη στα έγκατα της εξουσίας, στο στόμα του κρατισμού. Βράδυ 14 Φλεβάρη μας έβαλαν φυλακή. Εμείς σοβαροί και μουδιασμένοι, φοβισμένοι πιθανόν, με τον φτωχομπινεδιάρικο ηρωϊσμό μας στα χέρια, περιμέναμε ένα μήνα για την έφεση...

B

Οι αστυνόμοι δεν σταμάτησαν στιγμή να μας εκβιάζουν: «Πείτε τους να σταματήσουν γιατί όλα αυτά είναι εις βάρος σας». Και μιλούσαν βέβαια για τις προσπάθειες και τις κινητοποιήσεις των συντρόφων μας. Μας κατέβαζαν και μας ανέβαζαν στις κλούβες σπρώχνοντας, μας τράβαγαν από τον αγκώνα έτσι που να χαθούμε γρήγορα απ' τα μάτια των έξω να μη προλάβουν να σκεφτούν τι να κάνουν για να μείνουμε σώοι από τον κρατικό βρυκόλακα. Να μη προλάβουν αυτοί να μη προλάβουμε και μεις να μη προλάβει κανείς να σκεφτεί τι να κάνει για να γλυτώσει απ' το να γίνει ένα ποντίκι, να μεταλλαγεί σε μια μικρομεσαία συνείδηση, να φυλλοροήσουν οι ευαισθησίες του...

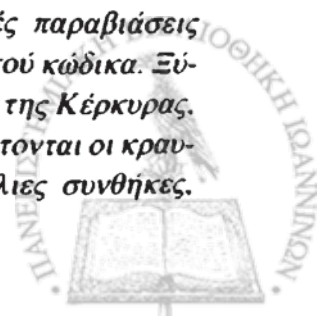
Γ

Στην έφεση ο εισαγγελέας υποστήριξε ότι είμαστε όλοι ένοχοι για «ψυχική συνεργεία». Επίσης οι αστυνόμοι έξω προκαλούσαν και χρησιμοποιούσαν βία ενάντια στους συντρόφους. (η λέξη «σύντροφος» είναι γλυκειά σαν καραμέλλα είμαι ένα φτωχό ορφανό πιτσιρίκι στην ερημία του αστικού εκσυγχρονισμού). Αυτά συνέβαιναν όσο εγώ καθισμένος στο πάγκο του χασάπη σκεπτόμουν τι άραγε θα μου κόστιζε να μη κάνω τίποτα που να ενοχλήσει εισαγγελείς, αστυνόμους και τα αφεντικά τους. Τι θα μου κόστιζε;

Δ

Δικαστικές φυλακές Ιωαννίνων: Βασικές παραβιάσεις του αναχρονιστικού φασιστικού σωφρονιστικού κώδικα. Ξύλο στο πειθαρχείο, μεταγωγές στο «Νταχάου» της Κέρκυρας, μουσικές και τραγούδια τη νύχτα για να καλύπτονται οι κραυγές των κρατουμένων στην απομόνωση, άθλιες συνθήκες.

ΛΙΓΗ ΥΠΟΜΟΝΗ ΜΕΧΡΙ
ΝΑ ΞΕΚΑΘΑΡΙΣΕΙ
Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ!

στριμωξίδι, βρώμα, σκατοφαί, κλέψιμο των χρημάτων των κρατουμένων με έμμεσα βέβαια τρόπο του στυλ παραγγέλνεις εκατό γραμμάρια τυρί πληρώνεις για τόσο αλλά σούρχονται ογδόντα γραμμάρια τελικά. Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες εθισμένοι σε ναρκωτικά, πρεζόνια, άνθρωποι με διαταραγμένη ψυχική ισορροπία ριγμένοι στο σωρό χωρίς καμιά απαραίτητη ειδική μεταχείριση. Για όλα αυτά ποιός θα κλάψει αρκετά, ποιός θα οργισθεί ή ποιός θα λυπηθεί; Ποιός θα κάνει κάτι;

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κι αν κάπου σ' αυτά εδώ διακρίνεις το μύθο συγχώρεσε με. Είναι που προσπαθώ να διασώσω την καθημερινότητα μου από την αθλιότητα και την ασχετοσύνη. Είναι που προσπαθώ να αποκαθελώσω το κοινωνικό σώμα μου και τα συναισθήματά μου δεν καταλήγουν και δεν ξεκινούν από ένα γενικό ανθρωπισμό. Σκιαγραφούν τη βαθειά βιωμένη διαπίστωση ότι ο κρατισμός είναι έγκλημα και η αντιεξουσία η υπέρτατη αρετή και όλες αυτές εδώ οι λέξεις είναι αφιερωμένες στους συντρόφους που μας βόηθησαν.

Θωμάς Μυλωνάς

Πίσω από το σκηνικό των δικών, υπήρχαν ορισμένα γεγονότα που ήταν καταδεικτικά της όλης κατάστασης αν και δεν ήταν πολύ εμφανή στον έξω κόσμο. Δηλαδή, γίνονταν κουβέντες επί κουβεντών για το πως θα γραφεί μια προκήρυξη, αν θα μπει εκείνη η πρόταση που περιέχει λέξεις όπως εισαγγελέας ή δικαιοσύνη, μη τυχόν απογορευείται αυτό το «νόημα» κ.ά. Οι εφημερίδες επίσης δεν έβαζαν οποιοδήποτε κείμενο.

Εκτός από αυτά, σε κάθε εκδήλωση συμπαράστασης για συντροφιά μας ακολουθούσε το γνωστό λευκό αυτοκίνητο, ΖΚ, με τη μεγάλη κεραία, κάνοντας βόλτες επιβλητικά δίπλα μας. Όταν μάλιστα δημιουργείτο καμιά όξυνση όπως με τη χειροδικία κοπέλλας από γνωστό διοικητή τμήματος της χωροφυλακής στο δικαστήριο όλο και διάφοροι εμφανίζονταν με πολιτικά λέγοντας εντάξει παιδιά, ας διαλυθούμε τώρα, πάμε να φύγουμε κ.λ.π.

Δ.Λ.

Σημείωση: Ο Θωμάς Μυλωνάς καταδικάστηκε με άλλους 5 στις 24 Φλεβάρη με τη κατηγορία της φθοράς κρατικής περιουσίας στο Παν/κό χώρο. Κατά τη διάρκεια της δίκης ΚΑΝΕΝΑ στοιχείο δεν παρουσιάστηκε εναντίον των κατηγορουμένων. Οι πέντε παρέμειναν στη φυλακή για ένα μήνα έως την έφεσή τους.

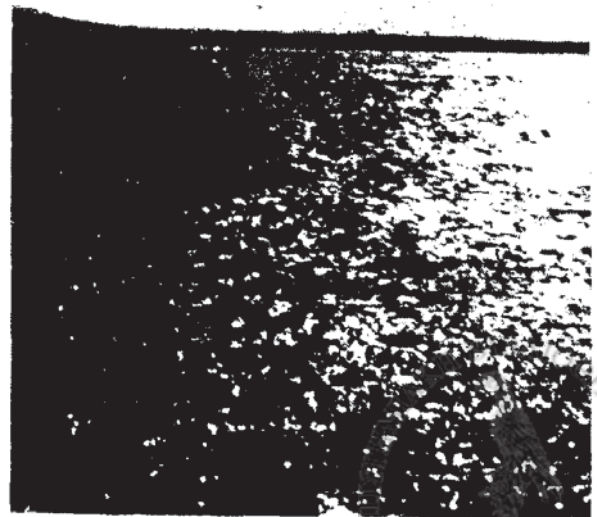
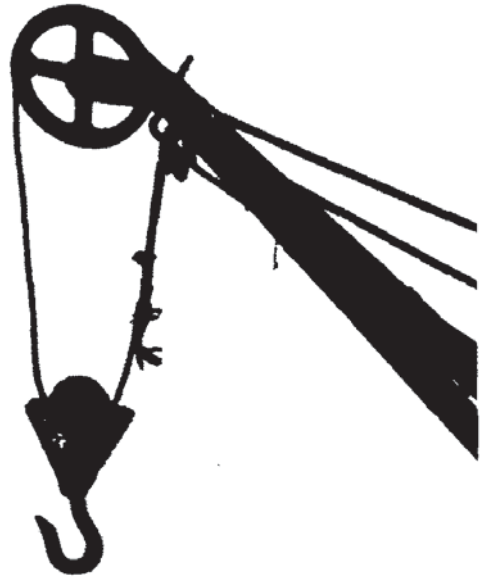

αριστερά και ευρωεκλογές
 διάλογος:

αναμένοντας
 στο ακουστικό

Τηλεφωνούσαμε στην Αθήνα, να μάθουμε τι θα γίνει τελικά με τις Ευρωεκλογές. Τα τηλέφωνα δεν απαντούσαν. Μέσα από την αποδυναμωμένη, σ' αυτό το ζήτημα στάση μας, ξεκινήσαμε τούτο το κείμενο που αποτελεί κι ένα στοίχημα για το αν θα μπορέσουμε τελικά να εκφράσουμε κοινά, κάποιες πολιτικές απόψεις, άμεσα συσχετιζόμενες με την τηλεφωνική μας προσπάθεια.

Ένα μήνα πριν, οι Ευρωεκλογές της 17 Ιούνη, εντείνουν την τροφοδότηση πολιτικών διλημάτων. Ενώ το πολιτικό δίλημμα «αλλαγή ή απαλλαγή» κυριαρχεί στην αντίθεση Δεξιάς-ΠΑΣΟΚ ή εντός των τειχών αριστερά βρίσκεται στο εσωτερικό του πολιτικού παιχνιδιού και είναι υποταγμένη στους όρους του. Εκείνο βέβαια που κάνει, είναι ν' απαιτεί ανακατανομή της τούρτας του μπλόκ της αλλαγής. Έτσι μέσα από «θετικές προτάσεις», προγράμματα και παραινήσεις, απαίτηση πίστης σε

διακηρύξεις και σε συμβόλαια, διεκδικεί συμμετοχή στις αποφάσεις και μερίδιο στους διακανονισμούς, προβάλλοντας την ωριμότητά της για συμμετοχή στην εξουσία.

Όλο αυτό το φλερτάρισμα της πολιτικής εξουσίας, αποδυναμώνει τη λαϊκή παρέμβαση, μετατρέποντάς τη σε συναίνεση και δημοσιοϋπαλληλοποιεί τους φορείς της. Τη στιγμή αυτή, διαγράφεται έντονα η ανάγκη μιας αριστερής πολιτικής απάντησης. Μιας συγκεκριμένης αντιπαράθεσης που στη θέση της συναίνεσης και των συμβουλών, θα βάζει την ταξική, πολιτική και κοινωνική διεκδίκηση, αυτονομημένη από τους μηχανισμούς εξουσίας και τελικά ενάντια σ' αυτούς.

Αυτή η αντιπαράθεση, αποτελεί και το κεντρικό σημείο σύγκλισης για την εκτός των τειχών αριστερά. Σ' αυτό το σημείο άλλωστε, εκφράζεται από παλιά η διαφοροποίηση απ' τους επίσημους σχηματισμούς της αριστεράς και που σήμερα με το ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση, σχηματοποιείται επιτακτικά.

Όλη η πορεία που έφερε στη σημερινή κατάσταση αυτόν τον χώρο, έχει και κάποια εσωτερικά χαρακτηριστικά. Από αυτά σε γενικό επίπεδο, διακρίνουμε την πολυδιάσπαση, πολιτική και θεωρητική, την υποσπασματικότητα όσον αφορά την πολιτική παρέμβαση, την ιδεολογικοποίηση των μη ιδεολογικών διαφορών.

Οι καταβολές εξάλου αυτού του χώρου (αριστεροί που έχουν αποδεσμευτεί απ' τα κόμματα της επίσημης αριστεράς, εκείνοι που ανήκαν ή ανήκουν σε κομμάτια της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς και κάποιοι άλλοι που συγκροτήθηκαν γύρω απ' αυτές τις καταστάσεις), λειτουργούν συχνά διαφοροποιητικά. Και όχι μόνο σε σχέση με επιλογές που ορίζονται από το πολιτικό

παρελθόν αλλά και σε κείνες που διαμορφώνουν την πολιτική επικοινωνία. Έτσι η πολυδιάσπαση αναπαράγεται.

Απ' την άλλη, η ίδια η αντανάκλαση της πολιτικής κατάστασης αυτού του χώρου, έχει και την επίδρασή της σε προσωπικό επίπεδο. Έτσι πλάϊ στα μαζικά φαινόμενα της ιδιώτευσης και της απογοήτευσης, εμφανίστηκε η κατ' ιδίαν πολιτικοποίηση (λ.χ. απλή κατανάλωση πολιτικών εντύπων) και η αποκομμένη διάθεση συμμετοχής και διαλόγου.

Επιστρέφοντας στις ευρωεκλογές, θεωρούμε κατ' αρχάς αναγκαία και δυνατή την εκφώνιση ενός στοιχειώδους κεντρικού πολιτικού λόγου απ' τον χώρο της εκτός των τοιχών αριστεράς στη βάση: μιας ρήξης με τη πολιτική του ΠΑΣΟΚ και του μπλόκ, της αλλαγής. Αυτή η διαδικασία διαλόγου, σύγκλισης και παρέμβασης για την εκφώνιση αυτού του λόγου, εκ των πραγμάτων περιέχει τις αδυναμίες και τις αντιφάσεις αυτού του χώρου. Όμως αυτή η διαδικασία, πρέπει να περιέχει και την διάθεση τοποθέτησης πάνω σ' αυτές τις αντιφάσεις, προς το ξεπερασμά τους.

Αυτή τη φορά με τις Ευρωεκλογές η διαδικασία που αναφέραμε δεν είχε την πλατειά απήχηση στο χώρο αυτό. Για άλλη μια φορά η δυνατότητα παρέμβασης περιορίστηκε.

Η διαδικασία όμως πρέπει να συνεχισθεί. Ο διάλογος για να προχωρήσει, πρέπει κατά τη γνώμη μας νάναι παρεμβατικός. Να βάζει δηλ. άμεσα τα στοιχεία της πολιτικής αντιπαράθεσης, να γίνεται ακυρωτικός του υπάρχοντος πολιτικού παιχνιδιού, εναρμονίζοντας έτσι τα στοιχεία της συγκρότησης και της θεωρητικής αναζήτησης.

Λημήτρης Λέννας
Σπύρος Βλέτσας

ο βιασμός

1974: Ο Καραμανλής ή τα τάνκς.

1981: ΠΑΣΟΚ ή ΔΕΞΙΑ.

1984: (Ευρω)ΠΑΣΟΚ ή
(Ευρω)ΔΕΞΙΑ (:)

Η πολιτική συνείδηση με την οποία έχει βιασθεί το εκλογικό σώμα μετά την μεταπολίτευση, και που κύρια και καθοριστικά εκφράζεται σε κάθε εκλογή μετά το 1974 φαίνεται ότι θα παίζει το ρόλο της και στις εκλογές που έρχονται.

Αποτέλεσμα αυτού του βιασμού είναι απ' τη μια τα ανεξίτηλα τραύματα στο θύμα –όπως σε κάθε βιασμό άλλωστε– και η τερατογέννεση της βουλής των τριών κομμάτων από την άλλη.

Όσο κι' αν προσπαθήσει κανείς, είναι πολύ δύσκολο να θεωρήσει την Δεξιά το 74 περισσότερο ένοχη απ' όσο το ΠΑΣΟΚ το 81. Ένα υποτιθέμενο δικαστήριο θα δικάζε με την ίδια ποινή του ειδεχθούς εγκλήματος και τα δύο κόμματα. Τουλάχιστον για την πρόθεσή τους. Αλλά και το ΚΚΕ όπως άλλωστε και το ΚΚΕ εσ. δεν είναι άμοιρα ενοχής. Ηθική και ουσιαστική συνεργία θα έλεγαν οι δικαστές. (Αν δεν υπάρχει τέτοιος όρος, παρακαλώ τους Νομικούς να τον δημιουργήσουν).

Έτσι πάμε για τις 17 Ιουνίου με όλη την προπαγάνδα να στοχεύει στη διεκδίκηση της πατρότητας του νέου τερατουργήματος. Του τερατουργήματος που λέγεται «αρνητική» ψήφος. Ψήφος όχι επιλογής αλλά ψήφος άρνησης. Ψήφος όχι υπέρ, αλλά εναντίον. Έτσι έχουμε και λέμε:

ΠΑΣΟΚ: Ψηφίστε μας εναντίον της Δεξιάς.

ΔΕΞΙΑ: Ψηφίστε μας εναντίον του ΠΑΣΟΚ.

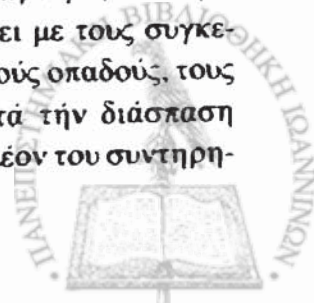
ΚΚΕ: Ψηφίστε εμάς εναντίον της Δεξιάς.

ΚΚΕ εσ: Ψηφίστε επίσης εμάς εναντίον της Δεξιάς.

Φυσικά τα δυο ΚΚ. δεν παραλείπουν να προβάλλουν και κάποιες άλλες θέσεις που τα διαφοροποιούν το ένα λίγο, το άλλο περισσότερο. Τώρα τί σοί διαφοροποίηση είναι αυτή στην ιστορία του βιασμού μόνο το θύμα μπορεί να μας το πει. Εκείνο που είναι σίγουρο είναι πως αυτό το θύμα σπρώχνεται κάθε φορά με τον κίνδυνο του εθισμού ante portas.

Εδώ κάπου θα πρέπει να σημειωθεί πως όλη αυτή η διαδικασία δεν διεξάγεται τυχαία και χωρίς πρόθεση. Κανένα από τα πιο πάνω κόμματα δεν είναι (;) ανεγκέφαλο. Όλα έχουν τις προοπτικές τους, που τυχαίνει να βρίσκονται σε αγαστή σύμπτωση, τουλάχιστον στο εγγύς μέλλον. Η Δεξιά, εκφράζοντας την πλέον συγκροτημένη, λόγω εδραίωσής της, ιδεολογία, απευθύνεται στα συγκεκριμένα στρώματα που εκπροσωπεί. Στρώματα χαρακτηρισμένα είτε από τη θέση τους στην παραγωγή (ανώτερες οικονομικά τάξεις) είτε από την ευκαιριακή νοοτροπία «ό,τι φάμε ό,τι πιούμε κι' όπως τα βολέψουμε».

Φυσικά αυτά τα τελευταία είναι καιρός που έχουν περιοριστεί σε αριθμό μιας και το ΠΑΣΟΚ δεν μπορούσε να μην συμπεριλάβει μιά ευρεία κοινωνική τάξη στις φροντίδες του. Αν όλα πάνε καλά με τον εκσυγχρονισμό, τα οικονομικά, την παγκόσμια κρίση και τον πληθωρισμό, είναι φυσικό η Δεξιά να απομείνει με τους συγκεκριμένους και πραγματικούς οπαδούς, τους οποίους θα εκφράζει μετά την διάσπαση της, ενώ η πλειοψηφία πλέον του συντηρη-

τισμού θα έχει στεγαστεί στο ΠΑΣΟΚ. Μικρομεσαίοι και λοιποί δεν θα έχουν πλέον λόγους να μην είναι κι αυτοί σοσιαλιστές μιας και το ψωμάκι θα βγαίνει χωρίς άγχος και το αυτοκινητάκι θα υπάρχει και το VIDEO για τις μεταμεσονύκτιες τσόντες θα είναι σχεδόν προσιτό. Θα ήταν τραβηγμένο να μιλήσουμε για μεταλαγμένη Δεξιά, γιαυτό συνίσταται ο ορισμός «Σοσιαλιστικός μετασχηματισμός».

Κι η εργατιά, οι χαμηλόμισθοι κι οι άλλοι; θα αναρωτηθεί κανείς. Μην ανησυχείτε. Γι αυτούς θα υπάρχει το ΚΚΕ. Εκείνοι που το 74 ψήφισαν Καραμανλή εναντίον των τάνκς και το 81 ΠΑΣΟΚ εναντίον της Δεξιάς, αν όχι το 85 σίγουρα το 89 θα ψηφίσουν υπέρ της αλλαγής. Της πραγματικής όμως. Αυτής του ΚΚΕ. Οι σύντροφοι, έχοντας ξεχάσει την επανάσταση και συμμετέχοντας στο παιχνίδι της εξουσίας, όπως σημειώναμε και στο προηγούμενο τεύχος, δεν έχουν άλλη διέξοδο από το να περιμένουν τις ψήφους, παίζοντας το ίδιο παιχνίδι και με τους ίδιους όρους. Ας μην ξεχνάμε ότι τότε θα ζούμε και σε μια Ελλάδα ανεξάρτητη και Εθνικά υπερήφανη.

Φυσικά υπάρχει και το ΚΚΕ εσ. Που κι αυτό, στηρίζοντας «κριτικά» την αλλαγή διεκδικεί μέρος της ισχύος, ώστε να είναι σε θέση να συμπεριφερθεί τόσο πιο «κριτικά» όσο μεγαλύτερη θα είναι αυτή. Κι αναμφίβολα, μιας και εκείνη η ιδιαιτε-

ρότητά του θα εξακολουθεί να υπάρχει, ιδιαιτερότητα που χαρακτηρίζεται και από το ίδιο –το ΚΚΕ της κουλτούρας θα λέγαμε– αλλά και από τον δογματισμό του άλλου, θα βγαίνει ωφελημένο αλλά και δέσμιό του ίδιου παιχνιδιού, στο ρόλο του βιαστή χωρίς πρόθεση.

Εδώ, και για να μην παρεξηγηθούμε, θα πρέπει να σημειώσουμε πως όλα τα πιο πάνω μπορούν να θεωρηθούν σαν αντι-επιστημονική φαντασία. Οι βιαστές όμως υπάρχουν, έξω από κάθε φαντασία.

Τέλος, μ' ένα μεγάλο ερωτηματικό, η ανώνυμη ή ποικιλόνυμη αριστερά, ανένταχτοι, συσπειρώσεις κτλ., μ' ένα λόγο περισσότερο υπαρξιακό παρά πολιτικά –στα πλαίσια του γνωστού παιχνιδιού– συγκροτημένο, δραστηριοποιείται αναγκαστικά σε τέτοιες διεργασίες, κάθε προεκλογική περίοδο, όπου πέρα από την συγκεκριμένη αδυναμία, του πώς θα βρεθεί το εκατομμύριο, σημειώνεται και το αδιέξοδο της πολυδιάσπασης. Κι ίσως αυτή η αδυναμία της να είναι ο φύλακας του ήθους της. Κι αντίστροφα, το ήθος της να συνιστά την αδυναμία της.

Γιατί κακά τα ψέματα. Το πολιτικό παιχνίδι είναι αισχρό. Αισχρό και πανίσχυρο. Τόσο, που μέσα σ' αυτό και οι βιασμοί δικαιώνονται. Γι αυτό και προβάλλει επιτακτική η αναγκαιότητα ενός μετασχηματισμού της κοινωνίας που θα επαναποθετήσει πρώτα τις αξίες κι ύστερα τις στρατηγικές. Αν αυτός θα λέγεται σοσιαλιστικός ή όπως αλλιώς, ας βρει ο καθένας τον δικό του ορισμό.

Προς το παρόν υπάρχει ένα ερώτημα: Με τους βιαστές τι θα γίνει; Μιας κι όπως λέει ο Σαββόπουλος «το δικαστήριο λειτουργούσε μέσα εκεί μα η δικαιοσύνη ήταν απ' έξω». Όσο για στείρωση (των βιαστών), δεν είναι και εύκολη υπόθεση.

Γιάννης Φ.

το ΠΑΣΟΚ και η αντιπολίτευση των δύο Κ.Κ.

Τα αποτελέσματα των εκλογών στους δικηγόρους, τους γιατρούς και κατά κάποιον τρόπο στους φοιτητές μας έθεσαν μπροστά σ' ένα φαινόμενο που από αρκετούς βέβαια αναμενόταν και ήλθε σαν φυσικό επακόλουθο, σ' άλλους όμως προκάλεσε σημαντικά ερωτηματικά.

Συγκεκριμένα στους μεν γιατρούς και δικηγόρους η ΝΔ είναι η μόνη που επωφελείται σημαντικά από την πτώση της εκλογικής δύναμης του ΠΑΣΟΚ, ενώ τα ΚΚ παρουσιάζουν και αυτά πτώση (ΚΚΕ) ή ανεπαίσθητη αύξηση της δύναμής τους (ΚΚΕεσ), στους δε φοιτητές τα δύο μεγάλα κόμματα κατορθώνουν να περάσουν ένα κλίμα πολιτικής πόλωσης αφήνοντας τα δύο ΚΚ «εκτός νυμφώνος» με σημαντικά μειωμένη την επιρροή τους.

Βέβαια τα σενάρια για την αιτιολόγηση της πτώσης της εκλογικής δύναμης του ΠΑΣΟΚ είναι πολλά και ποικίλα ανάλογα με την πολιτική οπτική γωνιά που αντιμετωπίζει ο καθένας τα πράγματα. Τα δύο ΚΚ επιμένουν ότι αυτή οφείλεται στην εγκατάλειψη από το ΠΑΣΟΚ των προεκλογικών του διακηρύξεων και στην ασυνέπεια που χαρακτηρίζει την κυβερνητική πολιτική.

Η επίσημη δε κυβερνητική άποψη, από στόματος Γεννηματά, είναι ότι τώρα που η δεξιά έχει χάσει τον έλεγχο του κράτους και του παρακράτους αναγκαστικά οργανώνεται στους μαζικούς χώρους με α-

ποτέλεσμα κάποια φυσιολογική αύξηση της δύναμής της. Τίποτα δηλαδή το ανησυχητικό.

Εδώ, αξίζει να καταγραφεί μια άποψη που ακούστηκε από μέλη της Ν.ΠΑΣΟΚ στην παναθηναϊκή ολομέλεια μετά τις εκλογές στο δικηγορικό Σύλλογο. Η άποψη αυτή ούτε λίγο ούτε πολύ, έλεγε ότι ορισμένα μεσοστρώματα (βλ. δικηγόροι) δεν μπορούν να ακολουθήσουν μέχρι τέλους τη πορεία για τον κοινωνικό μετασχηματισμό και σε κάποια φάση περνάνε στο μέρος της αντίδρασης (βλ. δεξιά). Ας μη χολοσκάμε, η φυσική νομοτέλεια νάν καλά. Αυτό θα γινόταν ούτως ή άλλως!!!

Και ενώ λοιπόν τα ΚΚ είναι πανέτοιμα να αιτιολογήσουν την πτώση του ΠΑΣΟΚ, για την δική τους αποτυχία δεν έχουν να αρθρώσουν λέξη. Βέβαια τα ΚΚ δεν μας έχουν συνηθίσει σε τέτοιες εξάρσεις αυτοκριτικής. Για κάτι που πήγαινε λάθος πάντα κάποιος πράχτορας της ασφάλειας θα βρισκόταν, ή πάντα κάποιος θα θυσιαζόταν από την ηγεσία σαν εξιλαστήριο θύμα. Την κριτική πάντα την έκαναν οι απ' έξω όσο μπορούσαν πιο δυνατά για να την ακούν και οι από μέσα.

Ας επαναληφθεί λοιπόν η ιστορία για μια ακόμα φορά...

Ο κύριος λόγος που ενέτεινε την αναξιοπιστία των ΚΚ σαν εναλλαχτική πολιτική λύση απέναντι στα αδιέξοδα της κυβερνητικής πολιτικής υπήρξε η στάση που κράτησαν απέναντι στο ΠΑΣΟΚ σαν κυβέρνηση, που καθόλου δεν ανταποκρινόταν στις πραγματικές ανάγκες του κινήμα-

τος. Κράτησαν μια στάση που κυμαινόταν από μια στείρα, άρα και διασπαστική, αντιπολίτευση μέχρι την πιο άκριτη συμβουλευτική υποστήριξη.

Η πολιτική των δύο ΚΚ εγγυάται ότι θα ταλαντεύονται μέσα σ' αυτά τα όρια ανάλογα με τη συγκυρία. Αντί να επιδιώκουν μια καθαρή πολιτική αντιπαράθεση στη βάση μιας μόνιμης έκκλησης για συνεργασία στη δράση (που να μην είναι απλώς μια φραστική πρόσκληση για ενότητα αλλά με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες μέσα στις εργατικές οργανώσεις) για την προώθηση σοσιαλιστικών μέτρων, ακολουθούν είτε μια ταχτική απολίτικου στην ουσία παραταξιακού ανταγωνισμού που διευρύνει τη διάσπαση του κινήματος, είτε μια πολιτική ενσωμάτωσης και άκριτης συνεργασίας σε βαθμό που να θυσιάζονται τα πιο στοιχειώδη ταξικά καθήκοντα. Η αναποτελεσματικότητα αυτής της πολιτικής να οδηγήσει σε ανάπτυξη το κίνημα, λειτούργησε φθείροντας παραπέρα την αγωνιστική διάθεση των ίδιων των μελών αυτών των κομμάτων, αφήνοντας ουσιαστικά ανέπαφη τη κυβερνητική πολιτική.

Είναι η έλλειψη μιας επαναστατικής προοπτικής στη πολιτική των ΚΚ που τα

εμποδίζει να αντιπολιτευτούν το ΠΑΣΟΚ προς όφελος του εργατικού κινήματος. Και δεν μιλάμε για μια υποχρεωτική πάλη ενάντια στο ΠΑΣΟΚ, αλλά για μια πολιτική στάση ικανή να ξεσκεπάσει πραγματικά, στα μάτια και των ίδιων των οπαδών του ΠΑΣΟΚ, την αδυναμία και την απροθυμία της ηγεσίας του να έρθει σε ρήξη με τις οικονομικές δομές που γεννάνε την οικονομική κρίση και με τους θεσμούς που μπλοκάρουν τις ριζικές λύσεις.

Μια τέτοια αντιπολίτευση θα πίεζε και θα ασκούσε την πιο έντονη κριτική απέναντι στο ΠΑΣΟΚ για κάθε του αντεργατικό μέτρο (χωρίς αυτό να αποκλείει την κριτική υποστήριξη όταν παίρνει θετικά μέτρα, έστω και μερικά), όχι για να επωφεληθεί καιροσκοπικά από μια συγχισμένη δυσσάρεσκεια απέναντί του, αλλά για να ανεβάσει τη μαχητικότητα του κινήματος και την καθαρότητα στους πολιτικούς του στόχους. Μια τέτοια αντιπολίτευση θάπρεπε ταυτόχρονα να ανταποκρίνεται στις βαθύτερες και πραγματικές ανάγκες του κινήματος και στις προϋποθέσεις για την πιο πλατειά ανάπτυξή του, και πρώτα και κύρια στην ανάγκη για μια αγωνιστική ενότητα στη δράση των εργατικών οργανώσεων, από τη κορυφή ως τη βάση, για μια ενιαία ταξική αντικαπιταλιστική απάντηση στη κρίση.

Με ένα τέτοιο στόχο, τα ΚΚ θάπρεπε να απευθύνονται και να ζητάνε με επιμονή από το ΠΑΣΟΚ να κόψει κάθε δεσμό του με την αστική τάξη και την πολιτική της, και να συμβάλουν ενεργά στη διαμόρφωση ενός ισχυρού ενιαίου ταξικού μετώπου πάλης ενάντια σ' αυτή την πολιτική. Για την προώθηση μιας σοσιαλιστικής πολιτικής αντιμετώπισης της ανεργίας, για να μπει κάτω από εργατικό έλεγχο η παραγωγή και τό εξωτερικό εμπόριο, για να αποκρουστούν οι απειλές και οι υπονομεύσεις του

ιμπεριαλισμού και των ντόπιων επιχειρηματικών κύκλων, για να εφαρμοστεί μια εξωτερική πολιτική ειρήνης και γενικά να προωθηθεί πολιτικά η υπόθεση του σοσιαλιστικού μετασχηματισμού της κοινωνίας.

Αυτή τη πολιτική αδυνατούν να αναλάβουν οι ηγεσίες των δυο ΚΚ. Καθώς θα οξύνεται η οικονομική και η πολιτική κατάσταση τόσο θα τείνει η πολιτική των ηγεσιών των ΚΚ να υπαγορεύει μια αντιπολιτευτική στάση που θα συνδυάζει την φραστική καταγγελία με επίμονες προσπάθειες να υποταχτεί το εργατικό κίνημα στις παράλληλες επιδιώξεις τους να μπουν στη κυβέρνηση. Το κέντρο βάρους αυτής της διπλής, και φαινομενικά μόνο διαφορούμενης, στάσης θα μεταβάλεται πότε προς τη μια και πότε προς την άλλη κατεύθυνση ανάλογα με τα στενά παραταξιακά συμφέροντα της συγκυρίας. Το αποτέλεσμα βέβαια θα είναι ο παραπέρα αποπροσανατολισμός του εργατικού κινήματος και η παραπάνω αύξηση της πολιτικής εμβέλειας της δεξιάς.

Όσο δε για μας τους εκτός ΚΚ δεν αρκεί το «είπα και ελάλησα και αμαρτίαν ουκ έχω», ούτε η αντίληψη που εκφράστηκε στον «Πολίτη» – «σας τάπαμε, μας τάπατε, σας τα ξαναλέμε». Είτε ανήκουμε σε κάποια μικρή οργάνωση ή τάση είτε μας ικανοποιεί η ταμπέλα του «ανένταχτου» θα πρέπει με κάποια συναίσθηση αυθύνης που την επιβάλουν οι καιροί να προσπαθήσουμε να ξεπεράσουμε τον «ωχαδερφισμό» και το «άραγμα», να κυττάξουμε κριτικά το παρελθόν μας και ας κάνουμε έστω και δειλά το πρώτο μας βήμα για ένα νέο ξεκίνημα.

Σίγουρα κάτι διαφορετικό έχουμε να πούμε, κάτι το διαφορετικό έχουμε να προτείνουμε.

Οι άλλοι δεν το μπορούν, ας πιστέψουμε ότι εμείς θα το μπορέσουμε.

Κώστας Σκορδούλης

ραντεβού στις 17 Ιουνίου

Επιτέλους ξέσπασε η κρίση του μαρξισμού! Έχει γίνει πλέον ορατή. Επιτέλους κάτι ζωτικό και ζωντανό μπορεί ν' απελευθερωθεί απ' αυτή τη κρίση και μέσα σ' αυτήν!

Λουί Αλτουσέρ

Η μοίρα του ανένταχτου αριστερού έχει αλλάξει. Δεν είναι πλέον ο κουρασμένος παλαιστής στο κάτς της ταξικής πάλης. Δεν είναι ούτε πράκτορας ούτε προδότης. Αποτελεί αντικείμενο τοποθέτησης για την επίσημη αριστερά.¹ Οι ανένταχτοι αριστεροί, ξεκινώντας από διαφορετικούς δρόμους καταθέτουν ένα κοινό αίτημα:

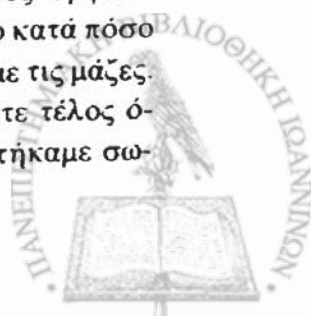
Τον επαναπροσδιορισμό της σχέσης κομμάτων-μαζών.

Την παραγωγή αριστερής ιδεολογίας και θεωρίας.

Την επανάκτηση της χαμένης ελπίδας: του σοσιαλισμού.

Η πορεία αυτού του χώρου κρίθηκε και κρίνεται σ' αυτό ακριβώς το σημείο. Στο κατά πόσο δηλαδή έπαιξε καταλυτικό ρόλο στη κρίση της αριστεράς. Στο πόσο φερέγγυος ήταν απέναντι στους αμφιταλαντευόμενους αριστερούς. Στο κατά πόσο ανίχνευσε νέου τύπου σχέσεις με τις μάζες.

Κριθήκαμε και κρινόμαστε τέλος όλοι εμείς, από το αν διαχειριστήκαμε σω-

στά την ολική ανεπάρκεια της επίσημης αριστεράς.

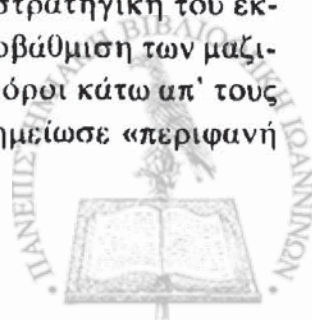
Ποιοί εμείς όμως; Υπάρχει αυτό το υποκείμενο;

Ας το ξεκαθαρίσουμε απ' την αρχή: Δεν μπορεί να υπάρξει και να περιγραφεί παρά μόνο με όρους πολιτικούς. Όσο παραμένουμε θεατές των εξελίξεων τόσο αυτό το εμείς θα γίνεται πιο θολό και ασαφές.

Πριν...

Η ανάπτυξη των κοινωνικών αντιστάσεων στη τελευταία δεκαετία απέναντι στον εκσυγχρονισμό, μεταφράστηκε σε

ποσοστιαία εκλογικά κέρδη για τα κόμματα της αριστεράς και κυρίως για το ΠΑΣΟΚ. Αν δούμε όμως το κλίμα μέσα στο οποίο κέρδισε το ΠΑΣΟΚ τις εκλογές, τότε θα πεισθούμε ότι αυτή η νίκη, κάθε άλλο παρά νίκη της αριστεράς ήταν. Αντίτιμο αυτής της νίκης της αριστεράς ήταν η παγίωση του κοινοβουλευτισμού. Η πολιτική του ήπιου κλίματος, η στρατηγική του εκσυγχρονισμού και η υποβάθμιση των μαζικών κινημάτων ήταν οι όροι κάτω απ' τους οποίους το ΠΑΣΟΚ σημείωσε «περιφανή νίκη».

Ας θυμηθούμε τα εργοστασιακά σωματεία, τις αντιστάσεις τύπου Νιοχώρι, τις καταλήψεις στα Πανεπιστήμια. Όλα τα πρωτογενή μαζικά κινήματα της μεταπολιτευτικής περιόδου, εξαργυρώθηκαν από τις κομματικές σκοπιμότητες, ακριβώς τη στιγμή που έμπαιναν στο πολιτικό προσκήνιο της χώρας. Οι ελιγμοί ήταν ποικιλότροποι:

Ο 815 αποσύρθηκε, τα ΜΑΤ σκότωσαν την Κανελλοπούλου και τον Κουμή στην πορεία του Πολυτεχνείου κ.ά. Το ήπιο κλίμα επέβαλλε σαν μόνο χώρο πολιτικής αντιπαράθεσης το κοινοβούλιο, η τις διοικήσεις των σωματείων, τη διαιτησία στα δικαστήρια και τις διαπροσωπικές επαφές των υπουργών με τις διάφορες κοινωνικές ομάδες και στρώματα.

Η ανένταχτη αριστερά που σ' αυτή τη συγκυρία συμπορεύτηκε μ' αυτά τα μαζικά κινήματα, που σε κάποιες στιγμές έτεινε να τα εκπροσωπήσει πολιτικά, ακολούθησε τη πορεία τους και στην πτώση. Η σταδιακή διάλυση η περιθωριοποίηση αυτών των ομάδων και οργανώσεων δεν ήταν όμως συνακόλουθη και επόμενη της ήττας των μαζικών αγώνων. Ήταν αποτέλεσμα της αδυναμίας τους να αντιληφθούν την νέα πολιτική συγκυρία...

Τώρα...

...Οι μάχες μετατοπίστηκαν. Τα κόμματα έγιναν οι αποκλειστικοί πρωταγωνιστές της πολιτικής σκηνής.

Αυτά και μόνο έχουν λόγο στα εθνικά, πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα. Οι συνδικαλιστές είναι ο καθρέφτης αυτού του λόγου. Τα μαζικά μέσα ενημέρωσης, ο τύπος και η βουλή, ο φορέας αυτού του λόγου. Ο μεγάλος τους σύμμαχος είναι η «κοινή γνώμη» και τα κάθε είδους γκάλλοπ. Οι εκλογές το ύψιστο δικαίωμα και καθήκον του πολίτη...

Ας το πούμε καθαρά: Όποιος δεν συμ-

μετέχει εκεί, είναι καταδικασμένος. Αυτοί μοίρασαν τους ρόλους. Είσαι Δεξιάς; Υπάρχει η Ν.Δ. Είσαι ολίγον προοδευτικός; Το ΠΑΣΟΚ. Τα τέκνα της ΕΠΟΝ και οι αντι-Ευρωπαϊστές στο ΚΚΕ. Τέλος διάφορες άλλες ανησυχίες καλύπτονται από ΚΟ-ΔΗΣΟ έως ΚΚΕ εσ. Υπεράνω όλων, ο εκφραστής των μακροπρόθεσμων οραμάτων του Έθνους, ο Πρόεδρος. Τέλεια.

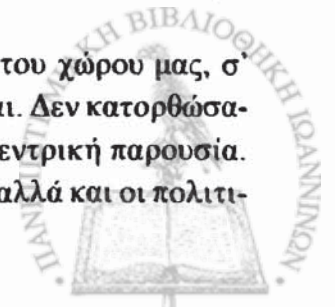
Οι ευρωεκλογές έρχονται και το σκηνικό είναι στημένο μια χαρά.

Η ανένταχτη αριστερά, για άλλη μια φορά δεν τόλμησε αυτό που όφειλε: Να διεκδικήσει την εκπροσώπησή της στην κεντρική πολιτική σκηνή. Να αποκτήσει δηλαδή έντυπα σε εθνικό επίπεδο κυκλοφορίας, να παίρνει το λόγο στις κεντρικές διαμάχες και κυρίως να πάρει μέρος στις εκλογές. Αυτός είναι ο απαραίτητος όρος, για να τεθεί ξανά το πρόβλημα της αριστεράς.

Αλλά εδώ σιωπούν όλοι. Δεν είναι καθόλου τυχαίο, το γεγονός ότι ούτε στα έντυπα, ούτε οι συσπειρώσεις² στο Πανσπουδαστικό συνέδριο, ούτε κανείς άλλος τοποθετήθηκε πάνω στο τι κάνουμε. Άλλοι θα συνοθούνται σε επιτροπές κριτικής υποστήριξης, άλλοι με πίκρα θα ρίχνουν λευκό η άκυρο κι άλλοι τέλος, οι πιο ψυχραιμοί ίσως, θα πάνε διακοπές. Μπροστά στις εκλογές μένουμε άναυδοι. Οι επώνυμοι του χώρου μας σιωπούν ή στη καλύτερη περίπτωση σιγοψυθιρίζουν μεταξύ τους. Κανείς δεν αναλαμβάνει την ευθύνη. Και πράγματι το εγχείρημα είναι δύσκολο.

Η ψηφοθηρία, η γραφειοκρατία σε επίπεδο κινήματος, οι σχέσεις πελατείας αριστεράς-μαζών, τροφοδοτούν τα ιδεολογικά μας σύνδρομα.

Η πολιτική κρίση του χώρου μας, σ' αυτό ακριβώς συνίσταται. Δεν κατορθώσαμε και πάλι να έχουμε κεντρική παρουσία. Κι όμως οι δυνατότητες αλλά και οι πολιτι-

κές δυνάμεις και υπάρχουν και μάχιμες είναι...

Και Μετά;

Ας διαλέξουμε τώρα για το μετά.

Ονειροπόλοι των μαζικών κινημάτων ή πολιτική ακροβασία;

Αν διαλέξουμε το πρώτο θα γίνουμε οι σύγχρονοι Σίσσυφοι, μόνο που στη πλάτη μας αντί για πέτρα θα κουβαλάμε ανύπαρκτες εξεγέρσεις.

Αν διαλέξουμε το δεύτερο, το πολύ-πολύ που έχουμε να χάσουμε είναι οι αναμνήσεις μας... Όλοι εμείς, οι ανένταχτοι αριστεροί φοιτητές, αυτοί που αποδεσμεύονται από το ΚΚΕ και το ΠΑΣΟΚ, αυτοί που παλιότερα έφυγαν από το ΚΚΕεσ, η ομάδα Πολίτη, η ομάδα Σχολιαστή, οι κρατικοί λειτουργοί, οι αριστεροί δημοσιογραφούντες, δυνάμεις που υπάρχουν στην ΕΔΑ και το ΚΚΕεσ, άλλοι που φύγανε από τα «Μ-Λ» κόμματα, αυτοί που ανδρώθηκαν στα μαζικά κινήματα, αυτοί που έχουν μια ιδιαίτερη και πιο ευαίσθητη στάση απέναντι στα κοινωνικά προβλήματα, όλοι εμείς που ερχόμαστε από άλλους δρόμους, που κουβαλάμε τις διαφορές και τις συμφωνίες μας, έχουμε να ανιχνεύσουμε κάτι κοινό: Το ξεπέραςμα της κρίσης της Αριστεράς.

Το κοινό υπάρχει.³ Και βρίσκεται ανάμεσα στις αγκυλωμένες πολιτικές και κοινωνικές πραχτικές των κομμάτων.

Όλες αυτές οι τάσεις μπορούν, ας το προσπαθήσουν τουλάχιστον! – να συνυπάρξουν σαν ομοσπονδία. Ας ανοίξουμε τα θέατρα να βρεθούμε. Τα σπίτια μας να συζητήσουμε. Ας βάλουμε τα έντυπά μας⁴ σ' αυτή τη κατεύθυνση. Οι επώνυμοι,⁵ γιατί σ' αυτούς πέφτει η μεγαλύτερη ευθύνη για μια τέτοια πρωτοβουλία, ας τοποθετηθούν δημόσια. Τουλάχιστον μέχρι τις βουλευτικές, υπάρχουν τα περιθώρια για να ταράξουμε τα λιμνάζοντα νερά.

Όσο για τις ευρωεκλογές μη νοιάζεστε...

Την επομένη θα κάνουμε τους υπολογισμούς στις εφημερίδες, θα δούμε τι έκαναν οι ριζοσπάστες στην Ιταλία, και οι πράσινοι στη Γερμανία.

Το στοίχημα για άλλη μια φορά, θα το έχουμε χάσει εμείς.

Κλείνοντας αυτό το κείμενο, θέλω να διευκρινήσω πως θα το θεωρώ επιτυχημένο μόνο σε μια περίπτωση: αν τύχει απάντησης.

Στράτος Φανάρας

1. Προσυνεδριακά κείμενα του ΠΑΣΟΚ συνέντευξη του Λ. Κύρκου στην Αυγή κ.ά.

2. Το παράδειγμα της «διάσπασης» των συσπειρώσεων είναι χαρακτηριστικό. Η ύπαρξή τους, που έχει να κάνει με ιστορικούς λόγους της προηγούμενης περιόδου 77-80, και όχι με κάποιες σημερινές φοιτητικές αντιστάσεις, αμφισβητήθηκε από μια μερίδα συντρόφων, αλλά όχι όμως λόγω πολιτικών διαφωνιών. Ταμπουρωμένες και οι δυο τάσεις πίσω από ιδεολογικοποιημένες απόψεις, έδωσαν κάποιες αψιμαχίες με άσφαιρα πυρά. Στο τέλος, ο κοινός παρονομαστής, δηλαδή η πολιτική περιθωριοποίηση, τις οδήγησε εκ νέου στον ίδιο κοιτώνα: κοινό ψηφοδέλτιο για το Κεντρικό Συμβούλιο της ΕΦΕΕ.

3. Οι αλληπάλληλες ήττες του ΠΑΣΟΚ στους γιατρούς στους δικηγόρους κ.λ.π., μεταφράστηκαν σε νίκες της Ν.Δ. Είναι χαρακτηριστικό ότι το ΚΚΕ και το ΚΚΕεσ, σε καμιά περίπτωση δεν μπόρεσαν να ενσωματώσουν η έστω να καρπωθούν εκλογικά τις αριστερές αποσκιρτήσεις από το ΠΑΣΟΚ.

4. Το «ας κάνουμε ένα μαρό μαζί» του προηγούμενου Σχολιαστή όσο κι αν δεν βρίσκεται σε μια τέτοια κατεύθυνση, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

5. Αλήθεια τι γίνεται με κάποιες ιδέες που συζητήσε ο Κουριδάκης; Τι είναι η πρόταση Μπριλλάκη; Ας τα μάθει επιτέλους ο κόσμος. Κι όχι μόνο αυτά. Τα πάντα.

ο Ι.Ρ.Α. και οι ευρωεκλογές

Τον Νοέμβρη του 1983 η Συνδιάσκεψη του Sinn Fein πολιτικού τμήματος του Ι.Ρ.Α. αποφάσισε να κατεβάσει ψηφοδέλτιο, με καθαρά αντι-ιμπεριαλιστικό προσανατόλισμό, στις Ευρωεκλογές του Ιούνη. Η πολιτική της χρησιμοποίησης των εκλογών σαν μέσο προπαγάνδησης των στόχων του μαζικού κινήματος άρχισε ουσιαστικά για τον ΙΡΑ το 1981 με την εκλογή του απεργού πείνας Bobby Sands στο Βρετανικό κοινοβούλιο. Πολιτική που συνεχίστηκε με την συμμετοχή στις εκλογές για το περιφερειακό κοινοβούλιο της Β. Ιρλανδίας (εκλογή 5 αντιπροσώπων), και τις γενικές βουλευτικές εκλογές της Βρετανίας (εκλογή 1 αντιπροσώπου). Η υιοθέτηση αυτής της στρατηγικής σκοπεύει στο να καθιερώσει την νομιμότητα του Sinn Fein σαν αντιπρόσωπου της ρεπουμπλικάνικης μειονότητας της Β. Ιρλανδίας εκτοπίζοντας το αστικό εθνικιστικό Σοσιαλδημοκρατικό Εργατικό Κόμμα (ΣΔΕΚ) από το ρόλο του μοναδικού εκπροσώπου της μειονότητας αυτής. Το Sinn Fein κατεβάζει διαφορετικά ψηφοδέλτια, για την Ν. και για την Β. Ιρλανδία. Η κυβέρνηση της Ν. Ιρλανδίας έχει με νόμο αποκλείσει τις οργανώσεις που «χρησιμοποιούν βία», εννοώντας φυσικά το Sinn Fein, από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Έτσι το Sinn Fein στηρίζεται αποκλειστικά στις δικές του παρεμβάσεις στους μαζικούς χώρους. Στη συνέντευξη που ακολουθεί ο Joe Carter της οργάνωσης People's Democracy (Ιρλανδικό τμήμα της 4ης Διεθνούς) ζητά από τον Danny Morrison του Sinn Fein να εξηγήσει γιατί η οργάνωσή του πήρε την απόφαση της συμμετοχής στις Ευρωεκλογές και τι αντίκτυπο ελπίζει να έχει η εκλογική της εκστρατεία. Η αξία της παρακάτω συνέντευξης μπορεί να εκτιμηθεί καλύτερα αν ληφθούν υπ' όψη και οι εξής παράγοντες:

1. Η ισχυρή παρουσία της άκρας αριστεράς στις Ευρωεκλογές.
2. Τα αίτια της κρίσης της άκρας αριστεράς στην Ευρώπη.
3. Την κρίση θεωρίας και πρακτικής της «ένοπλης πάλης». Η συνέντευξη δημοσιεύτηκε στο περιοδικό της Ενιαίας Γραμματείας της 4ης Διεθνούς *International Viewpoint* No 51.

-Γιατί το Sinn Fein αποφάσισε να συμμετάσχει στις Ευρωεκλογές;

Το Sinn Fein τα τελευταία τρία χρόνια έχει υιοθετήσει μια εκλογική στρατηγική σαν έναν από τους κεντρικούς άξονες πάλης. Αυτό προήλθε βασικά από το μαζικό κίνημα υποστήριξης των απεργών πείνας και την ανάγκη ανάπτυξης μιας εναλλακτικής λύσης στο ΣΔΕΚ.

Η παρέμβασή μας στο εκλογικό προσκήνιο έχει στριμώξει τους Βρετανούς και σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο και έδειξε ότι ένας λαϊκός πόλεμος για την απελευθέρωση συνεχίζεται ενάντια στη Βρετανική ιμπεριαλιστική παρουσία. Η παρέμβασή μας στις Ευρωεκλογές είναι μέρος μιας στρατηγικής όπως ήταν και η συμμετοχή μας στις διάφορες εκλογές που έγιναν το 1982 και 83.

-Πώς βλέπει το Sinn Fein την συμμετοχή της Ιρλανδίας στην ΕΟΚ;

Είναι καταστροφική και για το Νότο και για το Βορά, ιδιαίτερα για την γεωργία. Στην αρχή υπήρχαν κάποια κέρδη αλλά γρήγορα εξαφανίστηκαν. Η ΕΟΚ τώρα έχει προσανατολιστεί στους μεγάλους αγροτοϊδιοκτήτες, οι μικροί αγρότες είναι τα θύματά της. Ιδιαίτερα στο νότο μετά την απόφαση να μειωθεί η παραγωγή γάλακτος.

Η ΕΟΚ ανοίγει την Ιρλανδία, βορά και νότο, στις πολυεθνικές και στην εκμετάλλευση του λαού αλλά εκείνο που είναι επίσης σημαντικό είναι ο προσανατολισμός σε μια στρατιωτική συμμαχία. Η ΕΟΚ σήμερα είναι σχεδόν αδιαχώριστη από το ΝΑΤΟ. Η πολιτική η δική μας είναι για μια ανεξάρτητη, κυρίαρχη, αδέσμευτη, μη πυρηνική Ιρλανδία και δεν συμβιβάζεται με την πολιτική ασφάλειας της Δύσης που πιστεύουμε ότι είναι επικίνδυνη.

Γι' αυτό είμαστε ενάντια στην συμμετοχή στην ΕΟΚ και θα παλαίψουμε τις ε-

κλογές με αντι-ιμπεριαλιστικές θέσεις ενάντια στην στρατιωτική φύση της ΕΟΚ.

-Ποιά βλέπει το Sinn Fein σαν κεντρικά ζητήματα στις εκλογές;

Στο βορά οι εκλογές θα λειτουργήσουν σαν δημοψήφισμα στην ρεπουμπλικάνικη κοινότητα για το εθνικό θέμα. Δεν θα είναι το ίδιο όπως στην Αγγλία, Γαλλία κλπ. Στο νότο τα οικονομικά και πολιτικά θέματα θα είναι τα κύρια αλλά θα προσπαθήσουμε να αναφερθούμε στους Βρετανούς και το εθνικό θέμα.

-Πώς βλέπει το Sinn Fein να προχωρά στο νότο μέσα απ' αυτές τις εκλογές;

Δεν περιμένουμε να κερδίσουμε έδρες αλλά ψάχνουμε την εμπειρία. Λέμε ξεκάθαρα τι πιστεύουμε και ελπίζουμε να στρατολογήσουμε νέα μέλη. Βασικά πρέπει να μάθεις να έρπεις προτού μάθεις να τρέχεις. Αλλά πιστεύω ότι όταν η καταμέτρηση τελειώσει θα είμαστε το τρίτο εθνικιστικό κόμμα στην Ιρλανδία. Θα έχουμε περισσότερους ψήφους πρώτης προτίμησης από το Ιρλανδικό Εργατικό Κόμμα.

-Ποιά είναι η σημασία της απόφασής σας να πάρετε τις θέσεις σας στο Ευρωκοινοβούλιο αν εκλεγείτε;

Θα ήταν πολιτική αυτοκτονία να κατεβούμε στις εκλογές λέγοντας ότι αν εκλεγούμε δεν θα πάμε. Εξ' άλλου το Ευρωκοινοβούλιο έχει κάποια διαφορά από το Westminster. Αυτό που ελπίζουμε να κάνουμε είναι να χρησιμοποιήσουμε το βήμα της ΕΟΚ σαν σημείο διεθνούς διαμαρτυρίας. Πιστεύουμε ότι κάποιος στην Ευρώπη μπορεί να διαμαρτυρηθεί σε πολιτικά κόμματα που συμπαθούν τον αγώνα του, στο διεθνές εργατικό κίνημα. Και έτσι να φέρουμε σε δύσκολη θέση τους Βρετανούς και να φανερώσουμε τη βία που ασκούν στην Ιρλανδία.

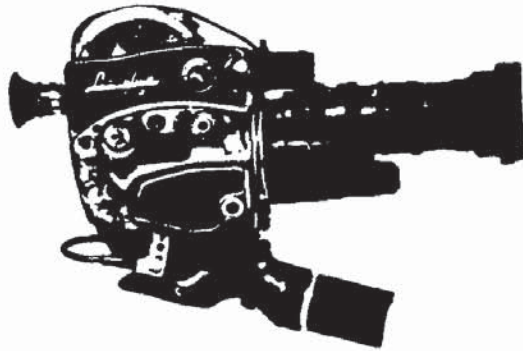
Κείμενο-Μετάφραση:

Κώστας Σκορδούλης

αφιέρωμα στον κινηματογράφο

κινηματογράφος: και ξανά προς τη δόξα τραβά

Αν οι ρυθ, στέγαζαν κι εξακολουθούν να στεγάζουν εν μέσω καπνών και μουσικής, τη διαφορετικότητα, τη βαριεστημάρα, το κέφι αλλά και την απελπισία των παρρών τους, με τον κινηματογράφο τα πράγματα είναι διαφορετικά.

Φέτος λοιπόν, οι σκοτεινές αίθουσες του Παλλάδιου, της Γρανάδας, του Μπίτα, της Λέσχης έδειξαν ότι μπορούν να χωρέσουν πολύ και ποικίλλο κόσμο. Έδειξαν επίσης ότι μπορούν να μπουν έντονα στη ζωή μας.

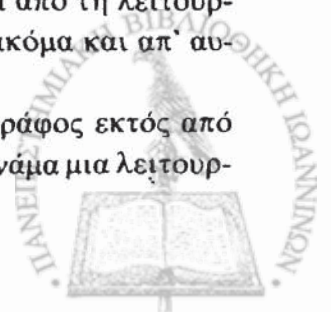
Αν οι ρυθ κι οι ταβέρνες που πιάσαμε στο 1^ο τεύχος, έχουν κάποιο κοινό τρόπο (όχι κατανάγκη και στυλ) στο να αποτυπώνονται πάνω μας, ο κινηματογράφος αποτυπώνεται με διάφορους τρόπους. Κάτι βέβαια πού είναι κοινό στον τρόπο του είναι η

μαγεία της οθόνης και η σχέση της με τον θεατή.

Παρ' όλα αυτά, το γιατί ένας φοιτητής, ένας εργαζόμενος, ένας μαθητής, ένας μηχανόβιος, ένας τσοντόβιος συνυπήρξαν φέτος στην πλατεία των σινεμά πιο πολύ από ποτέ, δεν λύνεται φυσικά μ' αυτά που ανέφερα.

Φαίνεται ο κινηματογράφος να παίρνει τη ρεβάνς! Τη ρεβάνς όμως από τι: Από την ηλιθιότητα της τηλεόρασης; Μήπως άραγε είναι που βγαίνουν πολύ καλές ταινίες; Μήπως η κρίση που πέρασε ο κινηματογράφος έληξε; Μήπως είναι ότι ο κόσμος εξακολουθεί να μαγεύεται από τη λειτουργία της οθόνης; Μήπως ακόμα και απ' αυτήν της αίθουσας;

Μήπως ο κινηματογράφος εκτός από μια μορφή τέχνης έχει συνάμα μια λειτουρ-

Ο τυφλοποντικός

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

ΤΑΙΝΙΕΣ ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΓΙΟΥ ΠΟΥ ΨΑΧΝΕΙ Σ'ΟΛΗ ΤΗΝ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ ΤΟΝ ΧΑΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΩΓΜΟ ΠΑΤΕΡΑ - ΖΩΝΤΑΝΕΜΕΝΗ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΜΕΡΗ!!

Η ΚΛΑΚ-ΦΙΛΜΣ.. ΓΥΡΙΣΕ ΕΠΙ 9 ΜΗΝΕΣ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ ΠΟΥ ΕΖΗΣΑΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ ΠΑΝΑΣΑΣ ΔΩΣΗ ΕΗΜΕΡΑ ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ ΥΜΝΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

ὁ Ἀγαπημένος Καλιζένης τοῦ Λαοῦ

ΝΙΚΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕ ΜΙΑ ΚΟΛΟΣΣΙΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ **3** ΩΡΩΝ!!

Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΕΝΟΣ ΞΕΡΙΖΩΜΕΝΟΥ

* ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ *

ΑΝΤΖΕΛΑ ΖΗΛΙΑ • ΜΙΡΑΝΤΑ ΚΩΝΕΛΑΚΗ

Καὶ **ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ**

Μ. ΠΑΝΤΑΖΗ ΑΛ. ΟΥΔΙΝΟΤΗΣ Κ. ΜΠΑΛΑΔΗΜΑΣ Ν. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ ΨΑΡΡΑΣ Γ. ΦΩΒΑΙΟΣ Ρ. ΓΑΛΑΝΗ Κ. ΜΠΟΖΟΥ Ν. ΝΕΟΓΕΝΝΗΣ Γ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Γ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ Χ. ΠΙΣΙΜΙΣΣΗΣ

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ ΜΗΤΣΟΣ ΕΛΕΝΗ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΗΜΟΣ
ΚΑΛΛΕΡΗΣ ΛΥΓΙΖΟΣ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ ΜΟΡΙΔΗΣ ΣΤΑΡΕΝΙΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ καὶ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΕΞΑΡΧΟΣ ΒΟΚΟΒΙΤΣ ΚΑΖΑΝ ΜΠΙΣΛΑΝΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΛΑΤΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΡΑΙΟΥΔΙΑ: **ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΙΣΑΛΗΣ** ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΕΣΜΥΡΝΑΙΚΑ ΤΡΑΙΟΥΔΙΑ: **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΝΙΣΑΛΗΣ** ΠΟΝΤΙΑΚΟΙ ΔΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΑΜΑΤΑ: **ΣΗΜΙΤ. Ξ. ΠΑΡΘΕΝΩΝ**

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ** ΣΕΝΑΡΙΟ: **ΠΑΝΟΣ ΚΟΝΤΕΛΗΣ**
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: **ΤΑΚΗΣ** ΜΟΥΣΙΚΗ: **ΧΡΗΣΤΟΣ** ΔΙΕ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: **ΔΗΜΗΤΡΗΣ** ΜΟΝΤΑΖ: **ΑΝΤΩΝΗΤΑΣΟΣ** ΝΤΕΚΟΡ-ΚΟΣΤΕΜΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ: **ΜΙΑΥΠΕΡ-ΤΑΙΝΙΑ**
ΚΑΛΑΤΖΗΣ ΜΩΡΑΜΠΑΣ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ ΤΕΜΠΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ **FAROS** ΚΛΑΚ ΦΙΛΜΣ.

* ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ ο.σ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 96 • ΕΥΡΩΠΟΥΣ ΤΗΛ 612 813

ΕΝΑ ΠΡΟΤΟΤΥΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΝΙΚΟΥ ΑΒΡΑΜΕΑ

ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΤΟ ΥΠΕΡΛΟ ΑΥΤΟ ΦΙΛΜ

Ο ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΓΟΛΓΟΘΑΣ ΜΙΑΣ ΑΓΝΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Η ΘΟΥΡΛΙΚΗ

ΒΑΝΑ

ME TO NEU ESTER THE STYLING AND DRESSING

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ

ΕΡΡΙΚΟΣ ΜΠΡΙΟΛΑΣ

ΤΖ. ΚΑΡΟΥΣΟΣ

ΜΑΡΙΚΑ ΚΡΕΒΑΤΑ

ΚΑΚΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΜΙΡΕΛΛΑ ΤΣΑΡΟΥ

ΔΥΝΑΤΗ - ΣΥΝΤΑΡΑΚΤΙΚΗ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ

Μια ανίερη θρησκεία των αλλοθιτών... θρησκεία των αλλοθιτών... θρησκεία των αλλοθιτών...

ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΛΙΕΡΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΑΤΟΥ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

ΔΙΜΙΤΡΙ ΠΑΡΙ

ΒΕΛΟ ΠΙΣΩ ΠΑΙΔΙ ΜΕ

ΑΝΝΑ ΜΟΥΡΑΤΙΟΥ - ΚΟΣΙ ΚΑΚΙΑΒΑΣ - ΑΡΤ. ΜΑΤΙΣΑΣ - ΔΗΜ. ΜΥΡΑΤΙ
ΧΑΡΙΣ ΤΖΑΡΑΚ - ΑΓΑΠΙΟΥ - ΑΙΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ - ΒΑΣ. ΚΑΙΛΙΑΣ
ΛΑΥΡΕΝΤΙΝΗ ΔΙΑΚΕΛΑΪΣ - ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΝΕΣΕΡ

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΚΡΕΤΣΗΣ

ΚΑΜΜΙΑ

ΜΑΖΙ ΣΟΥ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ

ΚΑΚΙΑ ΑΝΔΡΑΥΤΗ

ΕΡΡΙΚΟ ΜΠΡΙΟΛΑ

ΕΛΙΑ ΒΑΖΕΛΗ - ΤΑΚΗ ΜΗΛΑΛΩΝ - ΘΩΝΑ ΜΙΚΑΛΙΔΟΥ
ΤΑΣΟΣ ΚΑΒΑΛΙΑ - ΛΑΥΡΕΝΤΙΝΗ ΔΙΑΚΕΛΑΪΣ - ΓΟΡΓΟ ΧΡΕΛΙΑ
ΜΑΥΜΕΛΑΝ - ΤΙΤΟΣ ΝΕΣΕΡ - ΕΥΑ ΣΥΛΓΕΣΤΑΣ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΚΡΕΤΣΗΣ

ΑΝΔΡΑΣ ΑΝΔΡΑΥΤΟΥ

ΑΓΑΠΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟΝΕΣΑ... ΕΙΜΑΙ ΜΙΑ ΔΥΕΤΧΙΣΜΕΝΗ... ΑΣ ΤΟΜΟ... ΠΕΡΑΦΟΡΑΜΕ ΓΑΥΔΙΑ ΜΕ... ΚΑΡΔΙΑ ΜΕ ΡΑΥΣΕ... ΑΠΟΡΑΝΘΡΟΙ... ΚΑΙ ΤΩΡΑ...

Ο ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΣ ΝΙΚΟΣ... ΑΝΤΖΕΛΑ...

ΚΑΙ Ο ΜΑΚ...

ΣΕ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΓΑΙΝΕ... ΓΙΑΤΙ Η ΜΟΙΡΑ ΧΥΤΑ...

ΣΚΛΑΒΟΙ

Ο ΤΥΦΛΟΝ... ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΠΟΥ ΕΚΔΟΥΝ...

ΑΝΟΙΞΕΤΑΙ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΣΑ...

ΤΟ ΕΦΕΣΤΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ...

ΤΟ ΕΦΕΣΤΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ...

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΑΤΙΜΑ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΤΟ... ΓΕΟΙΜΟΙΡΗ... ΔΗΜ. ΣΤΑΡΟΥ...

ΠΙΑΝΝΗΣ ΒΟΓΙΑΤ...

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ που θα απορροφήσει την ευαισθησία
 ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΝΟΥ που απελευθερώσει το Σχίσμα της 'Αρείας
 ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ που τραφήκε με πόνο και πίστη!

ΣΤΑ ΜΑΥΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ
 Η ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΉΤΑΝ ΜΙΑ ΚΟΛΑΣΗ!
 ΠΟΛΛΟΙ ΓΟΙΣ ΠΡΟΔΟΣΑΝ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ-
 ΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟ ΝΑ ΓΑΥΓΙΣΘΩΝ ΨΗ
 ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΘΩΝ ΧΡΗΜΑΤΑ. ΜΙΑ ΑΓΝΗ ΕΒΡΑΙΟΠΟΛΙ-
 ΠΙΣΤΕΥΕ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΕ ΤΩΣ Η ΕΥΤΥΧΙΑ
 ΉΤΑΝ ΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΚΑΙ ΣΑΦΟΥΣ ΓΥΡΣΤΗΣ ΓΕΡΜΕΤΑΝ ΟΛΑ!!..

ΜΑΡΘΑ ΒΟΥΡΤΣΗ
 ΜΑΝΟΣ ΚΑΤΡΑΚΗΣ
 ΣΤΟ ΑΠΟΚΡΥΦΤΩΜΑ ΤΗΣ ΚΑΡΙΕΡΑΣ ΤΩΝ

ΚΟΥΡΕΛΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
 ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ

ΔΙΚΟΓΕΝΕΙΣ που διαλύονται
 από το ΣΦΕΡΕΝΑ ΝΕΙΣΤΑ
 που ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΣΤΗΣΟΥΝ...
 την μεγάλη Περίπτωση και την
 ΜΤΟ ΑΥΤΕΣ ΒΙΤΑ

Με ταινία που
 ΔΕΙΣΤΕΙ ΠΟΛΛΑ
 και
 ΑΔΕΙΣ ΠΟΛΛΑ

Ο ΚΑΥΧΗΜΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
 ως Έμπορος
ΠΑΡΕΛΤΗΣ
 ηπεία καθε προηγούμενο
ΡΕΙΣΙΤΗΡΙΟΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΛΑΔΙΚΟΥ
ΑΣΜΕΝΗ

ΜΕ ΑΝΝΑ ΙΑΣΩΝΙΔΣ
 ΜΕ ΝΤ. ΚΡΕΤΙΔΣ-Γ. ΚΑΙΔΑΓΙΩΝ
 ΜΕ ΚΑΙ Τ. ΚΑΡΟΥΞΟΣ

ΑΓΙΟΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
 ΜΕ ΠΕΤΡΟΣ ΑΝΔΡΕΤΑΚΗΣ
 -Τραγουδάει Α. ΣΥΛΛΑΙΣ-ΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΤΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑΣ
 ΜΕ ΤΑΙΝΙΑ ΠΟΥ ΔΕΙΣΤΕΙ ΠΟΛΛΑ και ΑΔΕΙΣ ΠΟΛΛΑ

ΜΕ ΒΥΡΩΝ ΠΑΛΛΗΣ
 ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ

ΛΑΜΠΙΡΝΗΣ
ΕΝΑΝΤΙΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΝΟΩΝ

ΜΕ ΣΥΡΑΣ ΤΣΑΛΚΑΝΗ-ΜΙΡΑΝΤΑ ΜΥΡΑΙ-ΣΤ. ΒΕΛΑΡΧΑΚΟΣ
 ΜΕ ΑΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ-Τ. ΚΑΡΑΤΣΑΣ-ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΔΑΖΑΝΗΣ

ΜΕ ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΒΟΥΛΑΣ-ΓΑΙΑ ΣΟΦΟΥ
 ΣΤ. ΜΑΡΚΟΥΣΣΗ-ΑΙΜΑ ΣΙΝΔΕΣ
 Α. ΠΡΟΚΟΠΙΔΗΣ-ΣΤ. ΣΟΥΛΙΑΣ

ΜΕ ΚΑΤΗ ΒΑΔΑΝΙΚΑ
 ΜΕ ΜΑΝΟΣ ΚΑΤΡΑΚΗΣ

ΣΕ ΔΙΣΧΕΣ ΚΕΡΕΣ...
 Η ΜΕΓΑΛΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗ ΔΑΛΙΑΝΙΔΗ

ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ
ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

ΜΕ ΜΑΙΡΗ ΧΡΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
 ΜΕ ΦΑΙΔΩΝ ΓΕΩΡΓΙΤΣΗΣ-ΚΡΕΤΣΑΙ ΚΑΖΑΚΟΣ
 ΜΕ ΣΥΡΑΣ ΤΣΑΛΚΑΝΗ και ΜΕ ΕΛΕΝΗ ΣΑΦΕΙΡΙΩ

ΜΕ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΜΕ ΤΟΝ
ΝΙΚΟ ΦΩΣΚΟΛΟ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΗΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ
ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΙΑ Ο ΒΥΡΩΝ ΠΑΛΛΗΣ
ΜΕ ΜΑΝΟΣ ΚΑΤΡΑΚΗΣ

ΚΕΝΗ ΑΠ' ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ!
 ΜΕ ΤΑ ΤΟΥΣ ΦΤΩΧΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΔΥΝΑΤΟΥΣ

ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ

ΤΟ ΑΜΕΙΛΙΚΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡ ΜΙΑΣ ΑΘΡΑΣ
 ΠΟΥ ΤΡΑΦΕΙΤΕ ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟΤΕΡΟ ΠΑΙΝΙΔΙ ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ

ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ
 ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

ΚΑΤΗΓΟΡ
ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΜΕ ΓΚΕΛΥ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
 ΜΕ ΠΑΥΛΟΣ ΛΙΑΡΟΣ
 ΜΕ ΜΑΡΙ ΠΑΝΤΑΖΗ
 ΜΕ ΚΑΙ Ο. ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΜΕ ΑΙΜΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ
 ΜΕ ΜΟΣΧΟΛΙΟΥ-ΤΣΑΝΕΤΗΣ

Καταρρίπτει όλα τα Πρωτοβουλόμενα όπου παίζει και
ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΗΜΕΝΗ
 ΜΕ Μ. ΕΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ-Θ. ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ ΜΕ ΕΤ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Ένας ολόκληρος είναι ημεσ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ ΚΑΤΑΡΕΛΤΗΣ
Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΜΕ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑ
 ΜΕ ΕΡΡΙΝΟΣ ΜΠΡΙΑΔΑΙ
 ΜΕ ΑΝΤ. ΔΙΑΒΕΛΛΟΣ

ΜΕ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ
Α. ΒΟΥΛΙΑΣ & ΥΙΟΣ
 ΑΓ. ΑΔΑΜΙΤΣΗΣ 46- ΤΗΛ. 611 002

Αντικας
 και στα Γιαννενα

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΤΑΣΟΥ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΤΟΥ
ΕΝΑΣ ΧΙΠΠΥΣ ΜΕ ΤΣΑΡΟΥΧΙΑ

ΚΑΙ
ΜΙΑ ΝΤΑΝΤΑ ΚΑΙ ΤΕΖΑ ΟΛΟΙ

ΣΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ 3^η ΕΚΠΑΝΚΤΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ ΤΟΥ
ΦΛΟΓΙΣΜΕΝΗ ΣΑΡΚΑ

ΑΛΑΝΤΙ ΕΚΜΗΝΙΟΣ - ΕΛΕΝΗ ΕΡΜΙΟΣ - ΕΛΜΙ ΜΠΕΛΛΗΝΗ - ΑΝΝΑ ΜΑΛΚΟ
ΧΟΡΕΥΤΙΚΑ ΤΕΝΑΡΙΟ ΤΕΛΕΥΘΕΙΑ
ΦΩΤΗ ΜΕΤΑΞΟΠΟΥΛΟΥ - ΦΩΤΙΑΝΗ Π. ΜΑΛΕΣΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΡΑΡΕΣΙΑΣ
ΒΑΡΝΙΟΥ ΤΑΣΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΦΑΡΟΣ ΦΙΛΜ... ΤΡΟΤΤΟ • ΤΗΛ 638700 • ΑΘΗΝΑΙ

ΝΟΒΑ FILMS

ΑΨ ΠΛΗΘΟΥΡΗ • Π. ΠΑΡΑΣΧΑΚΗΣ Ο.Ε.
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 95 • 8^η ΟΡΟΣΤΟΣ • ΤΗΛ. 684.481 • ΑΘΗΝΑΙ

Αναγγέλλει

ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ

από την
ΝΕΑ ΣΑΙΖΟΝ 1973-74

ΕΓΧΡΩΜΕΣ ΣΕΣ ΥΠΕΡ-ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ

ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΕΞ

ΓΚΙΖΕΛΑ ΝΤΑΛΙ • ΡΕΝΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΠΡΑΤΣΓΑΝΗΣ • ΝΙΚΟΣ ΤΣΑΧΙΡΙΔΗΣ • Δ.

ΜΙΡΕΛΛΑ Η ΣΑΡΚΑ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

ΓΚΙΖΕΛΑ ΝΤΑΛΙ • ΦΑΙΔΩΝ ΓΕΩΡΓΙΤΣΗΣ

ΓΥΜΝΕΣ ΑΜΑΖΟΝΕΣ

ΡΕΝΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ • ΤΣΕΝΗ ΜΑΝ ΚΕΡΗ
ΜΑΙΡΗ ΤΣΟ ΜΠΡΑΥΝ • ΝΙΚΟΣ ΤΣΑΧΙΡΙΔΗΣ

...Και μια ξεχωριστή σειρά
από ταινίες της διεθνούς παραγωγής

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΑΣ ΜΕ ΑΡΧΑΙΑΣ
ΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
ΦΡΑΚΚΙΣΚΟ ΜΑΝΕΛΛΗ
ΕΝΑΣ ΧΙΠΠΥΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
ΟΙ ΓΕΛΑΣΤΕ
ΓΙΑ ΣΑΣ ΣΑΙ Η ΣΕΝ
ΔΟΥΚΙΣΣΑ
ΜΙΚ. ΠΛΑΤΗΣ
Θ. ΜΑΡΤΙΝΟΣ

30000 ΜΑΙΡΑ ΣΙΔΟΥ
Ο ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
Η ΣΑΡΚΑ ΠΡΟΣΤΑΞΕΙ
ΑΦΙΣΤΕΛΑΜΕΝΗ ΕΙΔΗ ΣΕΡΙΑ
ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΣΙΝΕΜΑ
Π. ΣΑΡΚΑΛΗΣ
Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΟΥ
Χ. ΤΡΥΦΟΝΑΣ
ΑΝΤΙΦΡΟΣ
ΑΠΑΤΑΛΛΑΜΗ

Η ΕΚΠΑΝΚΤΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ
ΠΟΥΛΗΜΕΝΕΣ ΠΑΡΘΕΝΕΣ
Γ. ΝΟΜΙΚΟΣ

Η ΣΤΑΡ ΦΙΛΜ... Γ. ΝΟΜΙΚΟΣ - Α. ΦΟΥΤΙΑΔΗΣ
ΠΑΡΑΓΕΙΝ... ΣΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ 4 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ
ΠΟΥ ΦΕΡΟΥΝ ΑΣΟΤΑ ΣΤΑ ΤΑΞΙΑ ΣΑΣ

Η ΤΑΙΝΙΑ
ΠΟΥ ΚΑΖΕ ΠΛΕΟΝ ΕΙΣΤΕΙΛΕΣ
120 000 ΜΑΙ...
...
ΜΙΛΟΝ Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ
ΒΑΣΙΛΗΝΗ
ΒΙΑΣ
ΕΛΥΣΗ
...
ΑΝΤΙΦΡΟΣ
ΑΠΑΤΑΛΛΑΜΗ

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΙ
ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟ ΣΕΛΕΝΗΣ
ΚΑΡΔΙΣΣΑ
ΠΩ ΠΩΣ ΧΩΡΙΣ ΑΣΟΤΟ
...
...
ΑΝΤΙΦΡΟΣ
ΑΠΑΤΑΛΛΑΜΗ

ΜΙΑ ΤΡΙΜΙΑ ΑΝΟΚΡΥΦΗ

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΟΥΠΕΡ ΗΔΟΝΗΣ

Ενα κρυπτό όργιο τεσσάρων ανδρών, άνοηλταται πιστο
τις ανθρώπινες διαταραχές και τις ιδιαίτερες σχέσεις

ΜΑΙΣ ΜΥΑΡΗΛΟΣ

ΕΝΑ ΦΙΛΜ ΤΟΜΠΡΟ

ΣΤΟ ΘΕΜΑ...
ΣΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ...
ΣΤΙΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ...

ΜΑΡΙΑΣ
ΒΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΤΟΜΙΑΣ

Ο **ΚΥΚΛΟΣ**

ΕΓΧΡΩΜΟΝ

ΤΟ ΣΑΝΦΡΑΝΣΙΣΚΟ

Με την Σεζοφόρα **ΓΚΙΖΕΛΑ ΝΤΑΛΙ**

ΑΝΤΩΝΗΣ ΛΙΟΥΤΣΗΣ ΜΑΡΟ ΓΡΑΒΙΟΥΤΟΥ
ΟΛΓΑ ΠΑΠΠΑ ΣΑΡΗΣ ΤΡΥΦΟΝΑΣ

Στον κόσμο του Σίναουα • **ΦΩΝΗΣ ΠΕΡΑΝΙΩΣ**

... • **ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ**

Ομιλητής: Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥΤΟΣ
Παράρτημα - Θεσσαλονίκη
ΣΠΕΥΣΤΟΣ ΦΙΛΜ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΠΡΑΤΣΓΑΝΗΣ
COBONA FILM - Σ. ΦΟΥΡΜΙΤΑΚΗΣ & ΣΙΑ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 95 • ΤΗΛ. 684.481

γία επικοινωνίας των ανθρώπων; Το γέμισμα ξανά, των αιθουσών εκφράζει ή όχι την ανάγκη του «συνευρίσκεσθαι»; Αν ναι, τότε είναι αρκετά εύκολο, να εννοήσουμε την καταβρόχθιση ταινιών που επιτελέσαμε ευλαβικά φέτος!

Αυτή ακριβώς η ανάγκη του «συνευρίσκεσθαι», με τον όποιο κάθε φορά τρόπο μεταφράζεται στη ζωή, είναι και ο συνδυετικός κρίκος της αναζήτησης που κάναμε στα στέκια στο 1^ο τεύχος και αυτής που τώρα επιχειρούμε με τον κινηματογράφο. Η αναζήτηση αυτή τώρα, ποιά αρχή έχει, ποιό τέλος, πόσους αφορά και πόσους όχι, είναι κάτι που δύσκολα απαντιέται. Ένα πράγμα που την ορίζει κατά τη γνώμη μου, είναι ότι αναφέρεται σε κάτι κοινό, σε κάτι που βιώνεται, σε κάτι δηλαδή ορατό. Είτε αυτό λέγεται «Shelter», είτε Μπόγκας, είτε κινηματογράφος. Όλα αυτά συνιστούν ένα χώρο όπου αποτυπωνόμαστε. Ένα χώρο όπου αφήνουμε τα δακτυλικά μας αποτυπώματα. Γι αυτό το λόγο αξίζει και να τον ψάξουμε. Να δούμε εν τέλει, αν κάπου αφήνουμε κάποιο «πρόσωπο» ή αν μόνο από κάπου το αντλούμε!

Η κινηματογραφοφιλία βέβαια, είναι κάτι παλιό! Έχει πολλές ρίζες! Φτάνει να θυμηθούμε την άνθιση του ελληνικού εμπορικού κινηματογράφου που γέμιζε τις πλατείες. Τότε που από Γιάννενα ως Κρήτη, από Αθήνα ως Θεσσ/κη όλοι μας βουτάγαμε λίγα σποράκια, πληρώναμε το εισιτήριο και το πρόγραμμα και στεκόμασταν ακόμα κι όρθιοι για να χορτάσουμε την ταινία. Περιπέτεια, Ξανθόπουλος και ξερό ψωμί και φίσκα οι αίθουσες.

Από τότε φυσικά, έχουν αλλάξει τα πιά πολλά. Εκείνο που έμεινε είναι η μαγεία που ασκεί το λευκό πανί, η αίθουσα. Η εξέλιξη όμως της κινηματογραφοφιλίας μας έχει πολλές αναφορές. Πολλές έχουν σχέση απευθείας με τη ζωή, τις κοινωνικές

μας ορίζουσες και με πολλά άλλα που βρίσκονται στο προσκήνιο.

Αρκεί να θυμηθούμε τα άτσαλα μιούζικαλ και τις χορευτικές φαρσοχαζομάρες της χούντας, την άνοδο του Ξανθόπουλου που εκμεταλλεύθηκε τον έντονο λαϊκισμό της εποχής του 65 και μας πέθανε στο δίκιο του φτωχού παιδιού από τον Πειραιά ή την Τραπεζούντα και στον τίμιο έρωτά του. Η μεταπολίτευση πάλι, έφερε την έντονη κινηματογραφική αναζήτηση όπως έφερε και το σνομπάρισμα στις ταινίες που δεν κατέληγαν σε μηνύματα και άλλα πολλά.

Τώρα πια ζούμε την εποχή της αλλαγής, με τρίτο δρόμο που στρίβει δεξιά, σταματά, πάει λίγο αριστερά και κάνει πάλι όπισθεν. Ζούμε λοιπόν τον σοσιαλισμό της λογοκρισίας, της κρατικής καταστολής και άλλων μέτρων που αν τα στίβαμε θα παίρναμε τη λέξη που χειρισθήκαμε και στο 1^ο τεύχος: ΑΛΛΟΟΥΜΙΑ.

Σ' αυτήν την εποχή, το θέαμα έρχεται να παίξει καθοριστικό ρόλο με την δράση του πάνω στις μάζες. (ιδε: Φεστιβάλ, 9ήμερα στα Γιάννενα...). Έτσι και το σινεμά με τη σειρά του προσφέρεται στο να δώσει τροφή στους αλαλούμους και όχι με βλακείες μόνο αλλά και με πρώτες ταινίες.

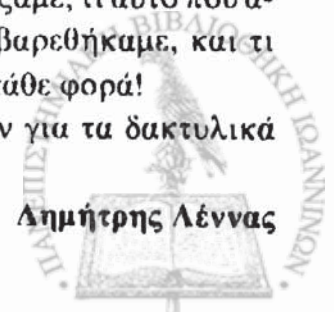
Ποιός άραγε θάνατο ο ικανός που θα διακρίνει τη τέχνη από τη σαλάτα του θεάματος; Ιδού ένα από τα ερωτήματα.

Σ' ολόκληρο το χώρο του θεάματος και της επικοινωνίας μας, από τα pub και τη ταβέρνα δηλαδή, ως το θέατρο και το σινεμά κάνουμε μια διαρκή εσωτερική μετανάστευση όλοι μας!

Αλήθεια τι ήταν αυτό που μας γέμιζε, τι ήταν αυτό που συνηθίζαμε, τι αυτό που αγαπήσαμε τι αυτό που βαρεθήκαμε, και τι κώδικες αποκτούσαμε κάθε φορά!

Ας ψάξουμε λοιπόν για τα δακτυλικά μας αποτυπώματα!

Δημήτρης Λέννας

• Με την αμφιβολία της ανεπάρκειας •

Κινηματογράφος: Ένα όνειρο – Ένας θάνατος • Ένα όνειρο: Όσο κι αν διαφοροποιείται από αυτό καθαυτό το Όνειρο, δεν παύει να εμπεριέχει στοιχεία που αν δεν τον ταυτοποιούν μ' αυτό, τουλάχιστον το θυμίζουν • Ένα όνειρο που, αν και λειτουργεί σαν τέτοιο, συνειδητά επιλέγεται, προϋποθέτει αναγκαίες και ικανές συνθήκες για την τελειώσή του, αποκωδικοποιείται • αποσυμπυκνώνεται • Υπάρχουν οι ΕΙΚΟΝΕΣ • «οι εικόνες μ' ενδιαφέρουν περισσότερο απ' τις ιστορίες. Οι ιστορίες δεν είναι για μένα παρά τα προσχήματα για να φτιάχνω εικόνες» Β. Βέντερς • Υπάρχουν οι ΙΣΤΟΡΙΕΣ • που οριοθετούν –ή όχι– την ταινία, ή, αν θέλετε, που «ιστορίες υπάρχουν μόνο στις ιστορίες» • Το πέρασμα από τον τόπο του βιβλίου και της γραφής στον κινηματογράφο υπαγορεύεται κάποτε απ' την ανάγκη να τεθεί ένα τέλος στο αδιάκοπο ξετύλιγμα της γραφής, που γίνεται «εικόνα», που παγιώνεται, που «ανοίγει το μαυρόασπρο διάστημα του γραμμένου – χαραγμένου σύρριζα στην Άλλη Σκηνή– ο θάλαμος εσωτερικής ανάγνωσης γίνεται αντηχείο», λέει η Μ. Dugas, ακινητοποιείται η ροή του φαντασιακού που χύνεται στις γραμμές της. • Ξαναβρίσκεται έτσι στον τόπο της ΟΜΙΛΙΑΣ κληρονομώντας την ακραία γυμνότητά της. Έτσι το γραμμένο χάνεται, ανοίγοντας διάπλατα τον εαυτό του, γίνεται ταξίδι, κίνηση, χώρος, αναζήτηση, και όπως στην «Αλίκη στις πόλεις», «αν και διασχίζει τους πολιτισμούς και τους χρόνους με ανεξήγητη ευκολία, αν και ψάχνει διαρκώς μια εστία, ένα σταθερό σημείο αναφοράς που πάντα μετατοπίζεται, ο χρόνος ο πραγματικός και το χαμένο κέντρο είναι στην ουσία το ακίνητο δικό της βλέμμα» • Υπάρχουν και ΟΙ ΑΛΛΟΙ • οι συμπαραερισκόμενοι στο «όνειρο», οι αποδείξεις της ύπαρξής του, δέκτες με τις ίδιες χωροχρονικές συνθήκες, οι ΣΥΝΕΝΟΧΟΙ • Κινηματογράφος: ένας θάνατος. Ένας θάνατος στοιχειοθετούμενος από τη δ ή λ ω σ ή της ανυπαρξίας του θεατή σαν ξεχωρη υπόσταση, δήλωση απαραίτητη για την μετέπειτα εγκατάσταση επικοινωνίας μεταξύ ταινίας και θεατή • Όταν αρχίζει η ταινία ο θεατής δηλώνει ότι δεν υπάρχει. Αυτό που υπάρχει και αυτό που θα δοθεί θα προσπαθήσουν να συγγραφούν σ' αυτό το δηλωμένα άγραφο χαρτί απ' όπου θα προκύψει –ή όχι– κάποιο αποτέλεσμα –επιβεβαίωση της λειτουργίας της αμφι-μονο-σήμαντης σχέσης θεατή-ταινίας, αποκλειστικής και μοναδικής • «Ένα πράγμα εντελώς αλλόκοτο. Σαν να πούμε, ένας δολοφόνος που προσπαθεί να συλλάβει τον εαυτό του για να εισπράξει τα λεφτά με τα οποία τον έχουν επικηρύξει». W. Faulkner. • Ο χαρακτήρας της σχέσης ταινίας-θεατή εδραιώνεται απ' την συνύπαρξη των θεατών. Τα στοιχεία που καθορίζουν τον μη-θάνατο ενέχουν την άγνοια του ίδιου του αντικειμένου, του θανάτου • Πλήν ενός: του σωματικού –κινούμαι, αναπνέω, άρα βιολογικά ζω– που όμως αναιρείται από την μη παρουσία άλλων –πως ξέρω ότι κινούμαι κι αναπνέω κι ότι δεν το νομίζω;–, υπάρξεων άρα δηλωτικών της αναιρέσης του προσωπικού θανάτου στη διάρκεια της προβολής; • Συν-ύπαρξη σαν αντίποδας στην μη-ύπαρξη; • Πως θα νοιώθατε βλέποντας μια ταινία σε μια εντελώς άδεια αίθουσα, εντελώς μόνοι σας, χωρίς την –αβέβαιη αλλά υπάρχουσα– πιθανότητα να μπει κάποιος στην αίθουσα στη διάρκεια της προβολής; • Είναι αρκετό το «σωματικό», όπως το ονομάσαμε, στοιχείο για την επιβεβαίωση της «μη ανυπαρξίας»; • «Υπάρχεις μόνο μέσα απ'

δέκα χρόνια ελληνικού κινηματογράφου

τοιχογραφία 1974-1984

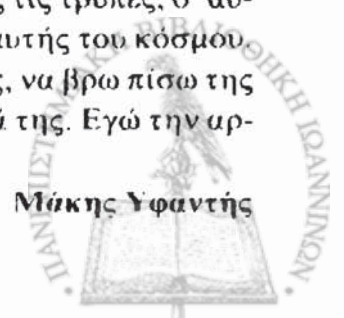
Εν έτει 1974 ενώ στην Δ. Γερμανία ο Βέρνερ Χέρτζογκ κατακεραυνώνει τον ψυχρό ορθολογισμό, την ματαιότητα του ουμανισμού κηρύσσοντας *Ο καθένας για τον εαυτό του κι ο Θεός εναντίον όλων*, κι ο Βιμ Βέντερς ξεχύθηκε στους δρόμους με την *Αλίκη* και το *Πέρασμα του χρόνου*, ενώ στην Ιταλία η Λιλιάναν Καβάνι δεν καταφέρνει να θεραπεύσει τον *θυρωρό* της με ομαδική ανάλυση, ενώ στη Γαλλία η μεταγονταρική σιωπή κυφορεί κινδύνους για την γαλλική αριστερά, ενώ στη Σ. Ένωση ο Α. Ταρκόφσκι αγωνίζεται με τον *καθρέφτη* να βυθιστεί στις μνήμες του, στην Ελλάδα τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά. Συγκεκριμένα δηλαδή, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής επιστρέφει θριαμβευτής από το Παρίσι και η χώρα ανασαίνει δη-

μοκρατικά. Υπουργός Πολιτισμού είναι ο Κωνσταντίνος Τσάτσος, οι πολίτες κατακλύζουν τους δρόμους της Αθήνας γιορτάζοντας την δημοκρατία, κάποιοι νεαροί σκηνοθέτες αφού απαλλαγούν από το άγχος των παράνομων γυρισμάτων ρίχνουν λάδι στη φωτιά: ΝΕΚ (Νέος ελληνικός κινηματογράφος) κι ευθύς αμέσως οι μετανομασίες διαδέχονται η μια την άλλη: Η προδικτατορική ΕΔΑ γίνεται Ενωμένη Αριστερά, η Γενική κινηματογραφικών επιχειρήσεων ΑΕΒΕ σε Ελληνικό Κέντρο κινηματογράφου. Ο Ανδρέας Παπανδρέου με το νεοϊδρυθέν Σοσιαλιστικό του κίνημα συγκινεί το πανελλήνιο και ο κόσμος εγκαταλείπει οριστικά τις αίθουσες.

Τα πράγματα είναι κρίσιμα. Κι όμως στο 15^ο φεστιβάλ Θεσσαλονίκης ο νεορεαλιστής Γρη-

τους άλλους, μόνο μέσα απ' την αγάπη των άλλων» υποστηρίζει ο Φασμπίτερ στον «Έμπορο των τεσσάρων εποχών», ταυτίζοντας, με την σωματική αυτοκτονία του ήρωά του, την «σωματική» και την «ΑΛΛΗ» ύπαρξή του • Πόσο κτήμα μας είναι αυτή η «ΑΛΛΗ» μας ύπαρξη, πόσο υπάρχει χωρίς κι άλλες «ΑΛΛΕΣ» υπάρξεις γύρω της και; μάλιστα όχι ουδέτερες συναισθηματικά αλλά σαφώς θετικές: • Μια κινηματογραφική ταινία –θάνατος– δεν μπορεί νάναι αυθύπαρκτη παρά υπάρχει μόνο μέσα απ' την κινηματογραφική ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, και μάλιστα, για να μη απορριφθεί –θανατωθεί– θα πρέπει η κοινότητα να διάκειται θετικά απέναντί της –του–. • Του Ζ. Ζενέ: «Καταλαβαίνω τι είναι αυτό που συνδέει τον γλύπτη με τη γή του, τον ζωγράφο με τα χρώματά του, κάθε τεχνίτη με τη ματιέρα που δουλεύει. Καταλαβαίνω που η ματιέρα συμμορφώνεται και συγκατανεύει στις χειρονομίες εκείνου που της δίνει ψυχή. Ξέρω τι έρωτας περνάει απ' τα δάχτυλα μέσα σ' αυτές τις ζάρες, σ' αυτές τις τρύπες, σ' αυτές τις προεξοχές, ..., δεν τολμούσα να προσέξω την ομορφιά της γωνιάς αυτής του κόσμου. Θα το είχα κάνει μόνο και μόνο για να βρω το μυστικό της ομορφιάς αυτής, να βρω πίσω της την απάτη που υπάρχει και που όταν την εμπιστευόμαστε πέφτουμε θύματά της. Εγώ την αρνιόμουν, κι έτσι ανακάλυπτα την ποίηση» •

Μάκης Υφαντής

γόρης Γρηγορίου επικεφαλής της Εταιρείας Έλλήνων Σκηνοθετών επιτίθεται εναντίον συμπάσης της κυβερνητικής πολιτικής και από το βήμα του συνεδρίου φαντάζεται τον αγώνα τους κάτι σαν Γαλλική επανάσταση. Όλα όμως εξελίσσονται όμορφα, το φεστιβαλικό κοινό διασκεδάσει ακούγοντας τα τραγούδια της Φωτιάς που δόξασαν τον Μίκη Θεοδωράκη και πίκραναν τον Νίκο Κουνδούφο. Αλλά ο σκηνοθέτης του *Δράκου* δεν το βάζει κάτω: Η ταινία γυρίζει στην επαρχία και γίνεται μεγάλη εισπρακτική επιτυχία αλλά ταυτοχρόνως και όργανο συνειδητοποίησης. Παρ' όλα αυτά ο Κώστας Φέρρης νατουραλιστής εκατό τοις εκατό άθεος εκατό τοις εκατό κερδίζει το πρώτο βραβείο με τη *Φόνισσα* και χαρούμενος ατενίζει την Σκιάθο από το αεροπλάνο του γυρισμού προς την Αθήνα.

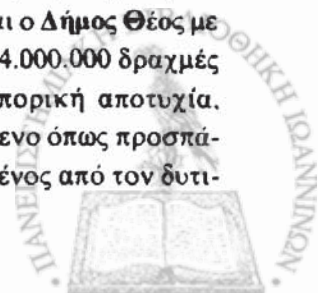
Η έκπληξη όμως ήταν δίπλα. Ο Κώστας Σφήκας δέχτηκε να παίξει και στην οθόνη, δίπλα στον Τσακίρογλου, ενώ ο Σαββόπουλος βλέπει τους δίσκους του να φεύγουν ταχύτατα από τα δισκάδικα. Την σκηνοθεσία ανέλαβε προσωπικά ο Νίκος Παναγιωτόπουλος και τα *Χρώματα της Ίριδας* διδάσκουν τα όρια του θεάματος. Ο Σφήκας όμως προχωρεί, το *Μοντέλο* γίνεται πραγματικότητα, και το ερώτημα που πλανάται στους κινηματογραφικούς κύκλους είναι: Τι θέλει να πει;

Τέτοιες απαντήσεις χειρίζεται κατ' αποκλειστικότητα το περιοδικό *Σύγχρονος Κινηματογράφος* που αυτοχρίστηκε ως *Cahiers du Cinéma* εν Ελλάδα. Το ερώτημα μένει αναπάντητο από τους κριτικούς, όχι όμως από τους άσημους μέχρι τότε Σάκη Μανιάτη και Γιώργο Τσεμπερόπουλο που ανακαλύπτοντας το *Cinéma-direct* είχαν θέσει το πρόβλημα αληθινά: *Μέγαρα* και το μίσος του κοινού στρέφεται κατά του δικτάτορα Παπαδόπουλου και του εφοπλιστή Ανδρεάδη. Τα πράγματα ξεκαθαρίζουν, ο κόσμος συνειδητοποιείται και το 1975 ανατέλλει με την Ν.Δ. στην κυβέρνηση – και υπουργό Πολιτισμού τον Δημήτρη Νιάνια.

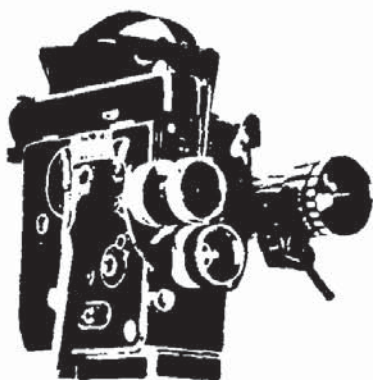
Κι ενώ η χώρα ταξίδευε στην πολιτική, ο Θόδωρος Αγγελόπουλος ξαφνιάζει με την επιμονή του στην Ιστορία: *Θίασος* και 190.000 χιλιάδες θεατές θα ξαναζήσουν τον μύθο των Ατρείδων με σύγχρονο πολιτικό back-ground και ψυχα-

ναυτική μεθοδολογία. Η ταινία σαρώνει, οι νέοι κομμουνιστές θυμούνται το κατοχικό τραγούδι Γιούπι-Γιά, το οποίο θριαμβεύει ως *άσμα ταβέρνας* παραλλαγμένο αναλόγως των πολιτικών –δυστυχώς– σκοπιμοτήτων. Στο μεταξύ ο *Θίασος* παίρνει το βραβείο κριτικών στις Κάννες ενώ ο Αγγελόπουλος εγκαταλείπει τον Αισχύλο και στρέφεται οριστικά στον Μιχάλη Κατσαρό και τον Γιώργο Σεφέρη.

Ο Νέος ελληνικός κινηματογράφος έχει κατοχυρωθεί. Ο Αγγελόπουλος παίρνει χρήματα από τον εφοπλιστή Γιώργο Παπάλιο και όλοι εύχονται να αναπτυχθεί μια νέα αστική τάξη που να ενδιαφερθεί για την πολιτιστική αναζωογόνηση, κι επειδή δεν βρήκε μιμητές αυτή η θεωρία, τα παιδιά του ΝΕΚ αλλάζουν τακτική και ιδιοποιούνται τα κεφάλαια των αστών δια της μεθόδου της εισχωρήσεως μέσω των ευαίσθητων νεανίδων. Έτσι ο ΝΕΚ ανεστήθη από τις προίκες αλλά αυτό δεν εμποδίζει καθόλου τον Ανδρέα Θωμόπουλο να γυρίσει το *Αλδεβαράν* διδάσκοντας αναρχικό ύφος και beat στυλ ζωής. Ούτε τον Νίκο Νικολαΐδη να θεωρήσει την *Ευριδίκη ΒΑ2037* εγκλωβισμένη και ψυχονευρωτική. Οι θεατές αγωνίζονται να ανακαλύψουν τον θετικό ήρωα και απογοητεύονται από τον Θανάση Ρέντη που την *Βιο-γραφία* του θεωρεί ως *Τομή στο χάος* τέχνη της Πρωτοπορείας κ.λ.π. Η κυβέρνηση γίνεται αντιλαϊκή και συγκινείται περισσότερο από τον Τάκη Κανελλόπουλο και τις εσωτερικές ποιητικές δονήσεις του. Κι ενώ όλα φαίνονται ευχάριστα και οι διαδηλωτές στους δρόμους φωνάζουν *Αβέρωφ φασίστα παραιτήσου* μια μυστήρια οργάνωση δολοφονεί τον σταθμάρχη της CIA στην Αθήνα. Η κατάσταση οδηγείται σε κρίση αλλά ο Παντελής Βούλγαρης δεν συμφωνεί και μας προσφέρει το *Happy Day*. Είναι ή δεν είναι η Μακρόνησος; ερωτάται ο σκηνοθέτης και ο Μιχάλης Μενιδιάτης γοητεύει στην ηχητικά μπάντα που επιμελήθηκε ο Δ. Σαββόπουλος με την πρώτη του κινηματογραφική εισβολή αλλά εκείνος που θριαμβεύει είναι ο Δήμος Θεός με την *Διαδικασία*, που κοστίζει 4.000.000 δραχμές και καταλήγει ως μεγάλη εμπορική αποτυχία, και όχι ως αισθητικό αντικείμενο όπως προσπάθησε ο σκηνοθέτης επηρεασμένος από τον δυτικό φορμαλισμό.

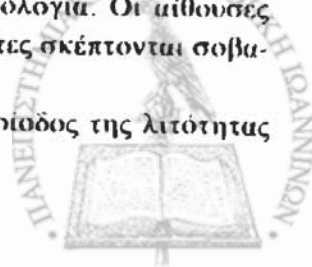
Στο μεταξύ το δράμα των Κύπριων αδελφών συνεχίζεται. Τα ηνωμένα έθνη αναβάλλουν συνεχώς την συζήτηση, και οι έρανοι στις ελληνικές εκκλησίες προσφέρουν στους πρόσφυγες των κατεχομένων. Σ' αυτούς προστίθεται και ο **Μιχάλης Κακογιάννης** με τον *Αττίλα 74* εκπληρώνει το φιλανθρωπικό του καθήκον. Παράλληλα ο **Λάμπρος Παπαδημητράκης** αφήνει την θέση του Script στον Αγγελόπουλο, και προκειμένου να μείνει άνεργος γυρίζει το *Κύπρος η άλλη πραγματικότητα* όπου η πρόθεση του για κοινωνικο-οικονομική μελέτη του ζητήματος προσκρούει στον εμπορικό μονολιθισμό του **Γιώργου Φιλίππου**: *Δολοφονείστε τον Μακάριο* και ο διχασμός του κυπριακού λαού μοιάζει οριστικός μετά τις εκδηλώσεις αβρότητας ΑΚΕΛ-Σοβ. Ένωσης. Το δυστύχημα όμως ήταν αλλού αφού η μικρού μήκους ταινία του **Νίκου Ζέρβου** *Κάτς 76* κόβεται από την επιτροπή του φεστιβάλ ως ισοπεδωτική για το σύστημα του κινηματογράφου και ως ευτελής για την ιδεολογική της γραμμή. Ο **Βασίλης Ραφαηλίδης** ξεσπαθώνει εναντίον του και ο Ζερβός αποχωρεί πικραμένος από την εταιρεία Μακεδονικών σπουδών εξηγώντας στους θαυμαστές του: *κάτς=όλα σικέ*.

Η ζωή συνεχίζεται όμορφη και το 1977 εισέρχεται με το λαϊκό κίνημα στο αποκορύφωμά του. Η χώρα κλονίζεται από την διάσταση ανάμεσα στην κυβερνητική τακτική και την λαϊκή θέληση. Ο Κωνσταντίνος Καρμανλής υπόσχεται ριζική αναδιοργάνωση της οικονομίας ενώ ο ανερχόμενος Ανδρέας Παπανδρέου πυροδοτεί την ατμόσφαιρα. Λίγο πιά πριν όμως στο 18^ο Φεστιβάλ η διάσταση είναι επίσης ανυπόφευκτη και οι σκηνοθέτες οργανώνουν δικό τους φεστι-

βάλ χωρίς χρηματικά βραβεία, χωρίς ιδεολογική προκατάληψη και αισθητική μονοτυπία. Όλα είναι θετικά και ρομαντικά πολλοί δήλωσαν ότι κάτι καινούργιο ανατέλλει –πλήν όμως το κόσκινο της προκριματικής επιτροπής των σκηνοθετών δεν χώρεσε τους *Άρχοντες του Μανούσου Μανουσάκη* και Ο Μίνως Αργυράκης δεν κλέβει την παράσταση όπως περίμενε ενώ η *Εστία* δημιουργεί εντυπώσεις με την σύγχυσή της: *Ένα εξοργιστικό κομμουνιστικό και αντικαθεστωτικό κήρυγμα*. Επίσης ο **Νίκος Αλευράς** αφού μας πείθει ότι είναι παντρεμένος με θρησκευτικό γάμο και πως αγαπά παραγματικά την γυναίκα του Λίτσα, δεν θα συναντήσει τον Αντόνιο Ντας Μόρτες και τον Λήσταρχο Νταβέλη. στην ταινία πέφτουν οι σφαίρες σαν το χαλαζι και ο τραυματισμένος καλλιτέχνης αναστενάζει, αφού κόβεται επίσης από το φεστιβάλ. Χρόνια αργότερα το 1984 2.000 ακραιφνείς Έλληνες πολίτες –κυρίως άνδρες πολιορκούν την ΕΡΤ-2 που πρόβαλε την ταινία, περιπολικά γεμίζουν τον χώρο του μεγάρου, εξουδετερώνεται ο μηχανικός προβολής ενώ η χρηστότης των ηθών επανέρχεται με την διακοπή της ταινίας. Ο Ευάγγελος Αβέρωφ ομιλεί για *ηθικό εκμαυλισμό* και ο Ανδρέας Παπανδρέου κλονίζεται ενώ αποκεφαλίζει τους συνεργάτες του. Η τάξις τελικώς κυβερνά.

Όμως όλα αυτά ανήκουν στο μέλλον και σε διαφορετική τάξη πραγμάτων. Εν έτει 1977 επανέρχεται η μνήμη του εμφύλιου γιατί ο ανήσυχος **Θόδωρος Αγγελόπουλος** βάζει το *πτώμα* ενός Αντάρτη να ανακαλύπτεται από μια ομάδα *κινηγών* πρωτοχρονιά του 1977. Και ενώ τη ταινία συρώνει τα βραβεία του φεστιβάλ ο **Κώστας Φέρρης** με τον **Νίκο Ζερβό** περιγελούν τον Αγγελόπουλο για την αχαριστία του να κρατήσει τον αγωνιστή του Δημοκρατικού Στρατού ύταφο 28 ολόκληρα χρόνια!! Ο Κωνσταντίνος Καρμανλής επανεκλέγεται, κηρύσσει την εθνική συμφιλίωση και διδάσκει επισταμένως πως όλα αυτά ανήκουν οριστικά στο παρελθόν. Στο μεταξύ ο κόσμος αγάπησε υπερβολικά την τηλεόραση και βολεύεται όπως όπως με πολιτικολογία. Οι υίθουσες είναι άδειες και οι ιδιοκτήτες σκέπτονται σοβαρά την περίπτωση πορνό.

Το 1978 αρχίζει η περίοδος της λιτότητας

αλλά παρά τις μεγάλες κινητοποιήσεις της κομμουνιστικής αριστεράς οι σκηνοθέτες καταφεύγουν στα χρηματικά βραβεία του επίσημου κρατικού φεστιβάλ. Οι ελληνοτουρκικές σχέσεις βρίσκονται σε οξύτητα, με αφορμή την ταινιά του Νίκου Κουνδούρου 1922 που γύρισε με χρηματά του Ελληνικού κέντρου κινηματογράφου, και η κυβέρνηση, ευσχήμως ποιούσα, απογορεύει την προβολή της ταινίας. Η ηρεμία επανέρχεται θριαμβευτικά με την αλληγορία του Νίκου Παναγιωτοπούλου –ο οποίος αφού δεν κατάφερε να μιμηθεί σωστά τον Μάρκο Φερρέρι και επιστρατεύοντας την Όλγα Καρλάτου, μας παρουσιάζει μια άποψη για το παιχνίδι και την λειτουργία του ύπνου. Οι *τεμπέληδες της εύφορης κοιλάδας* είναι το έργο της χρονιάς, και αφού επεκράτησε οριστικά ο ιρασιοναλισμός, ο Κώστας Φέρρης αγωνιά για το δεύτερο φεγγάρι του Αυγούστου, κι ο Τάκης Κανελλόπουλος αθεράπευτος γυρίζει το *Ρομαντικό σημείωμα*. Η άλλη πλευρά δεν το βάζει κάτω και ο Δημητρός Μακρής εξετάζει την Καραμανλική οκταετία με την *καγκελόπορτα* ενώ ρεσιτάλ στρατεύσης δίνει ο Διονύσης Γρηγοράτος μ' ένα τετράωρο αγωνιστικό ντουκουμανταίρ *Παράσταση για ένα ρόλο*. Ο κόσμος δεν συγκινείται, το είδος της μόδας είναι τα bars, και τα νέα αποπροσανατολιστικά ήθη κατοχυρώνονται στην Ελληνική κοινωνία.

Κι αυτά καθόλου τυχαία, αφού ο Νίκος Ζερβός όριμυς επανέρχεται στο cinema με ήχους Rolling-Stones, και Doors, όπου μέσω Κώστα Φέρρη κηρύσσει πως όλα τελείωσαν, πέθανε ο Morrison, η Janis, χάθηκε ο Μάης, χάθηκαν οι Χίππυς, εμείς τι θα κάνουμε. Οι νέοι σέβονται την αγωνία του σκηνοθέτη και ο Εξόριστος στην κεντρική λεωφόρο δίδει τα περισσότερα πολιτικά μηνύματα και προκαλεί θόρυβο. Οι νέοι εγκαταλείπουν την κομμουνιστική αριστερά, βλέπουν σινεμά, διαβάζουν λογοτεχνία. Η γενιά της παρακμής άρχισε. Ο Νίκος Νικολαΐδης ώριμος πλέον ως οργισμένος Βαλκάνιος μας μεταφέρει την πίκρα της γενιάς του '50 με μια μικρά αλλά σιωπηλή αισιοδοξία. Μόνο τα *κουρέλια τραγουδάνε ακόμα* και ο θετικός ήρωας εκλείπει από την οθόνη, παρά τις προσπάθειες του Βασίλη Βαφέα, που εγκαταλείπει οριστικά την χημεία για να αναστήσει με χιούμορ την πολιτική πορεία ω-

ρίμανσης ενός νέου επιστήμονα στις συνθήκες της μεταπρατικής ελληνικής οικονομίας. Παντού παρακμή ο Χριστόφορος Χριστόφης επιστρέφει από την Γαλλία και δίνει διαστάσεις *καημού* στις χαμένες πατρίδες. Ο Βασίλης Ραφαηλίδης την ανακηρύσσει *ποίημα της Ρωμιοσύνης* και *καβαφικό κινηματογράφο*, ενώ ο Γιώργος Πανουσοπούλος αφήνει προσωρινά την θέση του οπερατέρ και γυρίζει το *ταξίδι του μέλιτος* αφού ξέρει ότι είναι εξασφαλισμένη η επιτυχία της ταινίας από την γυναίκα του. Η Μπέτυ Λιβανού είναι πρωταγωνίστρια και ο ΝΕΚ αγκυλιάζει τον ΠΕΚ (Παλιό Ελληνικό Κινο) με θρησκευτικό γάμο, και οικονομική ανάκαμψη.

Παράλληλα με τον ερχομό του 1979-80 και ενώ οι αίθουσες κατακλύζονται από τα λαϊκά στρώματα που βαρέθηκαν την τηλεόραση και βλέπουν τους επανεμφανισθέντες Βουτσά-Βέγγο, και αφού ο Παντελής Βούλγαρης αποτυχαίνει να δώσει το στίγμα ενός πολιτικού της εμβέλειας του *Ελευθέριου Βενιζέλου*, αυτό γίνεται –σε άλλη κλίμακα– από τον Θόδωρο Αγγελόπουλο μ' έναν εικαστικό *ποίημα* από ένα στίχο του Γιώργου Σεφέρη: Ο *Μεγαλέξανδρος* είναι ο ηγέτης που η αριστερά δεν έχει, είναι ο ηγέτης που προσροφά και απορροφάται από τις μάζες. Πρωτοποριακή και θεαματική γραφή με αντιαφηγηματικές φόρμες διαρκείας τεσσάρων ωρών. Οι Γάλλοι στις Κάννες φεύγουν μετά το δώρο ενώ οι Ιταλοί στο Λίντο της Βενετίας του δίνουν το πρώτο βραβείο.

Οι αριστεροί δεν συγκινούνται και κατηγορούν τον Αγγελόπουλο για *διανοουμενισμό*. Μα η αριστερά έχει εκθρέψει θρύλους και άγιους κι οι άνθρωποι διψούν γι' αυτήν την ταύτιση. Την σοφή λύση βρίσκει ο Νίκος Τζήμας με την ταινία του *ο άνθρωπος με το γαυρόφαλλο* που γίνεται μεγάλη εμπορική επιτυχία και δάκρυ πικρό ρέει κατά την προβολή της ενώ στην οθόνη παραλαύνουν οι αστέρες της *χρυσής εποχής* με επικεφαλής τον Κώστα Καζάκο.

Στα 1980 η χειμερινή περίοδος αρχίζει με νεκρούς. Τα ΜΑΤ βρίσκονται στο απόγειο σημείο της ισχύος των, κι ο κινηματογράφος βρίσκεται αποδυναμωμένος στα χέρια των διανοουμενών. Ο Γεώργιος Ράλλης είναι πρωθυπουργός και ενώ οι δύο νεκροί του Πολυτεχνείου 1980 τα-

Ξιδεύουν απελπιστικά μόνοι, ο Χαρίλαος Φλωράκης περνάει στην αντεπίθεση πλειοδοτώντας έως 17%. Στη χώρα βασιλεύει η προεκλογική περίοδος. Ο Λάκης Παπιστάθης ταξιδεύει στον *Καιρό των Ελλήνων* του Περικλή Γιαννόπουλου, του Παπαδιαμάντη, του ρομαντικού εθνικισμού, της μεγαλοπρεπούς ελληνολατρίας. Αλλά η Φρίντα Λιάπα διαφωνεί, κι αφού ανατρέξει, στον Χίτσκοκ, την Μονρόε τον Φρίτς Λάνγκ, θα δηλώσει με γαλλικό τακτ ότι οι δρόμοι της αγάπης είναι νυχτερινοί. Ο Γιώργος Πανουσόπουλος όμως κινείται έξυπνα και με πορνογραφική ματιά κινηματογραφεί από *Απέναντι* την Μπέττυ Λιβανού, και μας μεταφέρει με μηχανές –που κατακλύζουν τις πόλεις– στον κόσμο των fast foots και της νεανικής συμβολικής ελευθερίας. Ο Θανάσης Ρεντζής δεν καταφέρνει να λυτρωθεί με τον *Ηλεκτρικό Άγγελό* του, ούτε ο Θόδωρος Μαραγκός που δείχνει –με τον Βέγγο– τον εμπορικό δρόμο στο *Από που πάνε για την χαβούζα*. Αλλά μέσα σ' αυτή την πνευματική ανέχεια, κάτω από τις δυσβάσταχτες κοινωνικές συνθήκες, την αρχόμενη ανεργία και την κυβερνητική ανικανότητα μια αχτίδα ελπίδας ανατέλλει στον Ορίζοντα: Το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό κίνημα.

Στα 1982 λοιπόν η *Στέλλα* του ελληνικού κινηματογράφου, ως υπουργός Πολιτισμού, βραβεύει μια ταινία περιθωρίου: *Άγγελος* του Γιώργου Κατακουζηνού, που ο μελοδραματικός της τόνος συναρπάζει ομοφυλόφιλους και μη και οι αίθουσες γεμίζουν με απαιτητικούς θεατές. Ο δρόμος είναι ανοικτός και ο Βασίλης Βαφέας εγκαταλείπει οριστικά τους επιστήμονες και ασχολείται με το πνεύμα των καιρών: *Ρεπό* ενός μικρομεσαίου που σώζεται από την βλακεία του και μόνο. *Όνειρο*, αντιλέγει ο Σταύρος Τορνές, είναι ο κινηματογράφος, και ο Μπαλαμός κερδίζει τις συμπάθειες των μελών των κινηματογραφικών Λεσχών –που εν τω μεταξύ αφθονούν σ' όλη την Ελλάδα στο πλαίσιο της πολιτιστικής αναγέννησης που εγκαινιάζει η νέα κυβέρνηση. Το χιούμορ του Νίκου Περράκη στην εθνική *Άρπα κόλλα* συνθλίβει την σοβαροφάνεια του Χριστόφορου Χριστόφη στην φιλόδοξη *Ρόζα*.

Παρ' όλα αυτά ο κινηματογράφος ανθεί, και το Υπουργείο Πολιτισμού εκτιμά πως είναι κα-

λύτερα ο κινηματογράφος να είναι στα χέρια του κράτους ανεξέλεγκτος στις ψυχές του λαού. Έτσι μ' αυτές τις απόψεις και δια της μεθόδου της περιέξεως, οι σκηνοθέτες κάνουν πρώτα το *μοντάζ της αυτολογοκρισίας* στο μυαλό τους και ύστερα καταθέτουν τα σενάρια στο Ελληνικό κέντρο κινηματογράφου, για να εισπράξουν τα χρήματα. Κι αφού χρήμα υπάρχει, πολιτική ησυχία υπάρχει, κυβερνητική βοήθεια υπάρχει, ταλέντο υπάρχει εκ των προτέρων, γιατί να μην υπάρχουν ταινίες, φυσιολογικές, απλές κατανοητές:

Ήρθε η ώρα για την *Ρεβάνς*. Ο Νίκος Βεργίτης αφού εγκαταλείπει τον αριστερισμό ασχολείται με την συνύπαρξη ενός ερωτικού τρίγωνου διδάσκοντας με παρρησία τίποτα στον έρωτα δεν είναι ανήθικο και κερδίζει το μισό πρώτο βραβείο, μαζί με τον Κώστα Φέρρη που εγκαταλείπει το Rock για το *Ρεμπέτικο*. Από την άλλη πλευρά ο νευρός Απόστολος Λοξιάδης – γόνος καλής οικογένειας– φιλοδοξεί μέσα από την *Υπόγεια διαδρομή* να κατασκευάσει ένα φιλμ-θρίλερ πολιτικής φαντασίας. Και επειδή δεν τα καταφέρνει ο Νίκος Νικολαΐδης αποστομώνει και γοητεύει τους πάντες με την *Γλυκεία συμμορία*. Μ' ένα φιλμ νουαρ-γυέστερν-ανεξηγήτως-άγρια, οι τέσσερις γλυκείς φίλοι οδηγούνται στο θάνατο –ΕΤΣΙ– όπως το δήλωσε ο Ανδρέας ο Freak της ταινίας. Κάποιοι φοβήθηκαν πως θα αυξηθούν οι απόπειρες για γλυκείες συμμορίες στην Ελλάδα!!!

Κάπως έτσι φθάσαμε στα 1984 και στις γιορτές για τα 10 χρόνια...

Και επειδή κάποιοι φοβούνται, κάποιοι μονολογούν κάποιοι σκέπτονται συνετά πως το ιστορικό παρόν της ανέχειας του Ελληνικού κινηματογράφου μεγαλουργεί, ενώ η ελληνική κοινωνία προοδεύει –ανατολικοδυτικός– σπαρασσόμενη, εξ απαλών ονύχων, από τους διχασμούς της πολιτικής, παρυσύροντας και την εθνική κινηματογραφία στο επώδυνο ταξίδι προς την αυτοσυνείδηση, στο κοινό, η σύγχυση, η αμφισβία, και το Kitsch θριαμβεύουν και οδηγούν συμπαραμαρτούντων ιδιοσυγκρασίας, κλιματολογικών συνθηκών και παριδόσεως, στον Ελληνικότατο *θερινό κινηματογράφο*.

Φώτης Μωρόγιαννης

κινηματογραφική λέσχη για νίνων

μια συζήτηση

Η συνέντευξη που ακολουθεί έγινε με γραπτές ερωτήσεις και απαντήσεις μετά από συζήτηση με τα παιδιά της λέσχης.

-Πότε έγινε η λέσχη:

Οι πρώτες προσπάθειες για την δημιουργία της κιν/κής λέσχης, έρχισαν στις αρχές του 1981, στα πλαίσια του ΟΗΘ και οι πρώτες προβολές έγιναν το μήνα Νοέμβριο του ίδιου χρόνου.

-Ποιοί οι αρχικοί της σκοποί, πώς έχουν διαμορφωθεί αυτοί οι στόχοι σήμερα και τι μεταβολές πάνω σ' αυτούς υπήρξαν (αν υπήρξαν) σ' αυτά τα χρόνια:

Οι σκοποί της λέσχης είναι άμεσοι και μελλοντικοί.

Οι άμεσοι στόχοι της, έχουν σχέση με τη βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου έργου ως προς τα φιλμ, τη διαφήμιση, τα μηχανήματα, την αίθουσα προβολής κ.λ.π. Πέρα όμως απ' το τεχνικό μέρος, υπάρχει και το ουσιαστικό και ως προς αυτό, οι αρχικοί σκοποί της λέσχης είναι όχι η μεταφορά στην πόλη μας μιας καλής εμπορικής κινηματογραφικής αίθουσας, αλλά η προβολή έργων ποιότητας, πλαισιωμένων με προγράμματα, αφιερώματα, ενότητες, με σκοπό να συνηθίσει το θεατή, στο να βλέπει τον κιν/φο όχι σα μια απ' τις μορφές διασκέδασης του, αλλά σα μια απ' τις μορφές γνώσης, μελέτης, προβληματισμού και ανεβάσματος του αισθητικού του κριτηρίου.

Είναι γνωστό ότι ο κυρίαρχος εμπορικός κινηματογράφος, με τη βοήθεια της Τ. V. μας έχει μάθει σ' ένα συγκεκριμένο είδος θεάματος και σ' ένα συγκεκριμένο τρόπο θέασης μιας ταινίας. Στον τρόπο της παθητικής ταύτισης του θεατή, με πρόσωπα του φιλμ και όχι στον τρόπο της αποστασιοποιημένης κριτικής του τοποθέτησης απέναντι στο επί της οθόνης προβαλλόμενο καλλιτέχνημα.

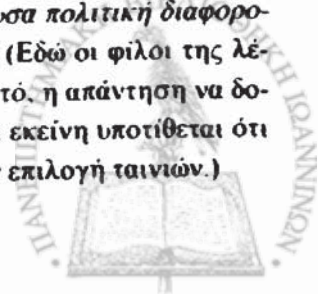
Πιστεύουμε ότι ένας απ' τους βασικούς στόχους της λέσχης, αλλά και όλων των λέσχών, πρέπει να είναι η προσπάθεια ώστε ο θεατής να μάθει να διαβάζει κινηματογράφο. Πιστεύουμε πάντως ότι ένα μεγάλο μέρος των σκοπών και στόχων της λέσχης πραγματοποιείται. Π.χ. από τις 17-20 Μάη κάνουμε ένα 4ημερο αφιέρωμα στον πειραματικό κιν/φο, πλαισιωμένο με συζητήσεις και ομιλίες απ' τους σκηνοθέτες Θ. Ρεντζή, Κ. Φέρρη και Δ. Αρβανίτη.

Πάντως μέχρι σήμερα στα 3 χρόνια λειτουργίας της λέσχης, οι θεατές μας, που κατά τα 3/4 προέρχονται απ' το χώρο του Παν/μιου, καμιά βοήθεια δεν μας έδωσαν, παρά τις συνεχείς μας επικλήσεις και παρά το γεγονός ότι η επιτροπή είναι ανοιχτή.

-Πώς γίνεται η επιλογή των ταινιών:

Για την επιλογή των ταινιών υπάρχουν πολλά σκεπτικά. Πάντοτε προσπαθούμε να βρούμε υλικό και κριτικές για τις προς επιλογή ταινίες. Αν, σπανίως αυτό, δεν το καταφέρνουμε, είναι γιατί η ελληνική και η δική μας βιβλιογραφία είναι αρκετά φτωχή. Από κει και πέρα προσπαθούμε να προβάλλουμε ταινίες με κάποια συνεχή ενότητα μεταξύ τους. Μ' αυτό το σκεπτικό κάναμε αφιέρωμα στον νέο γερμανικό κινηματογράφο, τον ελληνικό, τον ιταλικό νεορεαλισμό, την ιταλική κωμωδία.

-Πώς εξηγείτε το γεγονός ότι δεν υπάρχει μεγάλη ποιοτική διαφορά (τουλάχιστον ως προς τη θεματολογία) ταινιών μεταξύ ΟΗΘ και ΕΗΜ, με δεδομένη την υπάρχουσα πολιτική διαφοροποίηση των δύο λέσχών: (Εδώ οι φίλοι της λέσχης, θεώρησαν πιο σωστό, η απάντηση να δοθεί απ' την ΕΗΜ, μιας κι εκείνη υποτίθεται ότι φέτος έκανε στροφή στην επιλογή ταινιών.)

-Υπήρχε κάποια σχέση με τη ΝΕΑ ΠΝΟΗ (σε οποιοδήποτε επίπεδο):

Με τη ΝΕΑ ΠΝΟΗ δεν υπήρχε καμιά σχέση. Η νέα πνοή δεν ξέρουμε για ποιούς λόγους σταμάτησε τις προβολές της πολύ πριν αρχίσει το έργο της η λέσχη του ΟΗΘ. Εξάλλου η νέα πνοή ήταν ένα πολιτιστικό σωματείο, που δεν είχε συ μοναδική απασχόληση τον κινηματογράφο. Το κιν/φικό τμήμα του ΟΗΘ έχει μοναδική του απασχόληση τον κιν/φο.

-Ποιοί οι οικονομικοί πόροι του ΟΗΘ; Επηρεάζουν αυτοί την γενικότερη ποιότητα της προβολής;

Οι οικονομικοί πόροι του ΟΗΘ σήμερα είναι ελάχιστοι και μηδαμινοί. Με τη δημιουργία του ΔΗΠΕΘΙ σταμάτησε η επιχορήγηση απ' το ΥΠ Π.Ε. Περισσότερα για το ζήτημα αυτό θα μπορούσε να σας πει το Δ.Σ. του ΟΗΘ.

Σήμερα τα 3/4 των εξόδων μας καλύπτονται απ' τα εισιτήρια. Αν δεν είχαμε πάρει σαν τμήμα μερικές, μικρές βέβαια, επιχορηγήσεις, απ' την

ΟΚΛΕ, το Νομαρχιακό Ταμείο, και το Δήμο για τον παιδικό κιν/φο, είναι αμφίβολο αν θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε.

-Ποιά νομίζετε ότι είναι η απήχηση της Λέσχης στον Γιαννιώτη (εκτός δηλαδή από τον χώρο του Παν/μίου);

Η απήχηση, στον εκτός Παν/μίου χώρο, της λέσχης είναι μικρή. Σ' αυτό, πιστεύουμε, ότι μόνο ένα μικρό μέρος της ευθύνης πέφτει σ' εμάς. Το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης πέφτει στον κόσμο και δεν είναι καθόλου ελιτισμός αυτό. Κάποτε θα πρέπει να λέμε τα σύκα, σύκα.

Βέβαια από μια λέσχη δεν πρέπει νάχουμε την απαίτηση ν' απευθύνεται στο πλατύ κοινό. Το ρόλο αυτό τον παίζουν οι εμπορικοί κιν/φοί. Το ζήτημα όμως είναι ότι ενώ τα περισσότερα έργα και με τη βοήθεια του προγράμματος είναι προσιτά σε πάρα πολλούς, όμως όπως είπαμε η προσέλευση εξωπανεπιστημιακού κοινού είναι μικρή.

Πιθανώς η Γ.Υ., ο συντηρητισμός των γιαν-

νωτών και η αποφυγή του να συχνάζει σε μέρη που συχνάζουν φοιτητές, έχει αυτά τα επακόλουθα. Βέβαια αυτό δεν συμβαίνει σ' άλλες επαρχιακές πόλεις που δεν έχουν ΑΕΙ και παρά ταύτα οι προβολές των λέσχων είναι γεμάτες κόσμο, π.χ. Δράμα, Πρέβεζα, Τρίπολη, Βόλος κ.λ.π.

-Πώς βλέπετε την κρατική πολιτική σε σχέση με τις λέσχες;

(Δείτε και την εισήγησή μας στο Α' πολιτικό συνέδριο).

Γεγονός πάντως είναι ότι κρατική πολιτική προς τις λέσχες δεν υπήρχε, για να μην πούμε ότι ήταν αρνητική.

Εδώ και ένα χρόνο περίπου με τη δημιουργία της Ο.Κ.Λ.Ε., την επιχορήγηση απ' το ΥΠ.Π.Ε., που αν και μικρή (100.000 δρχ. για κάθε λέσχη) και το νέο νόμο για τον κιν/φο, ανοίγονται νέες προοπτικές για τις λέσχες. Εκείνο όμως που απαιτείται, είναι η άμεση δημιουργία

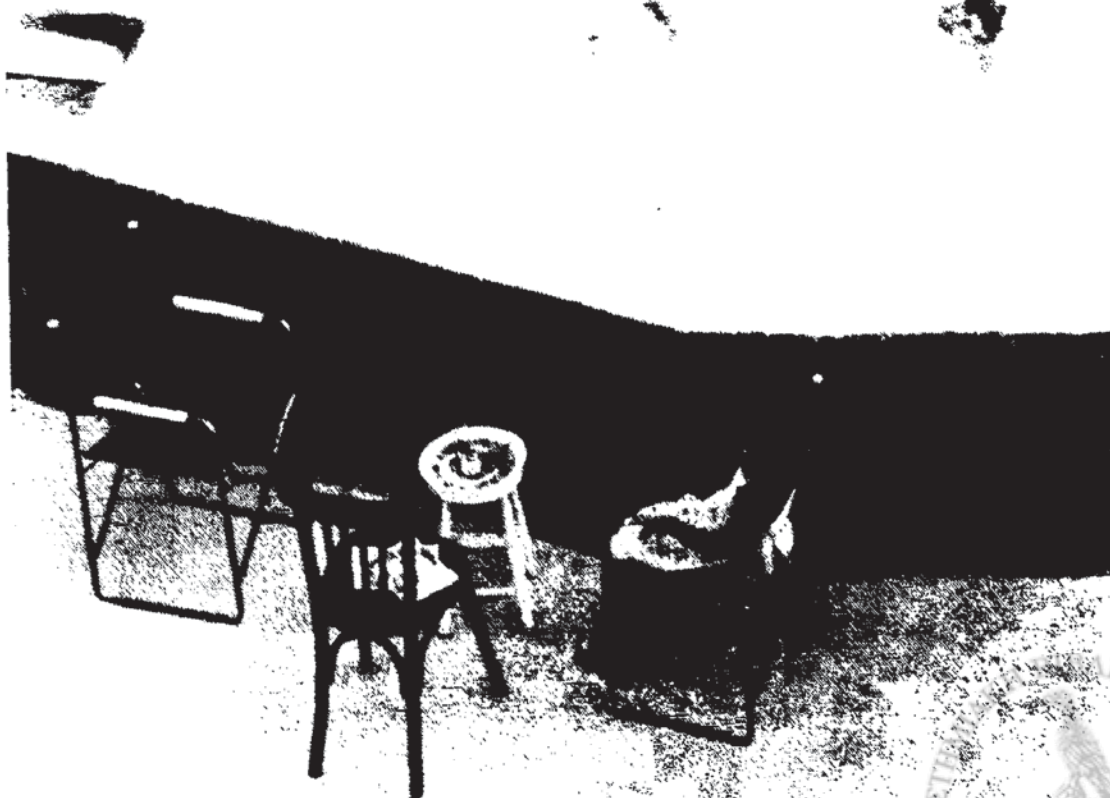
κρατικού αρχείου ταινιών (ταινιοθήκης) ώστε οι λέσχες να βρίσκουν τις ταινίες που θέλουν και να μην αναγκάζονται να πληρώσουν ποσά 10.000-12.000 δρχ. για κάθε ταινία και για μια προβολή, στις εταιρείες διακίνησης.

-Ο κιν φος παραμένει μια παραγωγή εικόνων και ήχων. Παράγεται από μια εξουσία και με τη σειρά του ασκεί επίσης. Παράλληλα υπάρχει και η σχέση παραγωγή-κατανάλωση (κυκλώματα διάθεσης κ.λ.π.). Που οριοθετείται σ' όλα αυτά η Λέσχη και πώς εκφράζει ή χρησιμοποιεί αυτήν την εξουσία της;

Για την τελευταία ερώτηση, δέστε και τις εισηγήσεις μας.

Πάντως η λέσχη βρίσκεται εκτός εμπορικών κυκλωμάτων.

Το ότι βέβαια το θέαμα ασκεί κάποια μορφή εξουσίας, αυτό είναι σωστό. Η λέσχη βρίσκεται στο στάδιο όχι της παραγωγής, αλλά της διακίνησης του θεάματος.

για τις φοιτητικές εκλογές

Οι φοιτητικές εκλογές είναι πλέον μακριά. Το άρθρο που ακολουθεί επιχειρεί να περιγράψει μια απόπειρα και του λόγους που την στήριξαν –λόγοι που δεν προβλήθηκαν επαρκώς. Μια απόπειρα που ξεκίνησε με αφορμή τις εκλογές, αλλά αφορούσε μια προσπάθεια επανοριοθέτησης της σχέσης μας με τον φοιτητικό χώρο, μέσα στον οποίο ζούμε και κινούμαστε καθημερινά.

Έτσι λοιπόν η καταρχήν διαπίστωση ήταν ότι ο φοιτητικός χώρος δεν συντίθεται πια σ' αυτό που κάποτε λέγαμε φοιτητικό κίνημα. Αυτό το πάλαι ποτέ Φ.Κ. είχε κάποια κύρια χαρακτηριστικά, από τα οποία υπέρρεε και η φυσιογνωμία του. Ένα απ' αυτά ήταν η αντίθεσή του απέναντι στον κρατικό λόγο της Δεξιάς, έτσι όπως αυτή εμφανιζόταν (με τη γνωστή φυσιογνωμία και το γνωστό βάρος που σήκωνε από τις προηγούμενες δεκαετίες). Μέσα σ' αυτό το γενικό πλαίσιο, οι απόψεις που διαμεσολαβούσαν οι διάφορες φοιτητικές παρατάξεις είχαν διαφορές τέτοιες, ώστε να μπορούν να χαρακτηριστούν ως απόψεις. Σήμερα που ο κρατικός λόγος έχει διασταλεί και εν μέρει τροποποιηθεί ώστε να μπορεί να συμπεριλάβει και τον κυβερνητικό λόγο του ΠΑΣΟΚ, ο φοιτητικός χώρος δεν χαρακτηρίζεται πια από μια τέτοια σχέση αντιπαράθεσης μ' αυτόν τον κρατικό λόγο.

Αντίθετα, ο φοιτητικός χώρος κυριαρχείται από τις αποχρώσεις μιας κύριας άποψης: Θα λέγαμε πως η δεξιά ιδεολογία (η τόσο αναζωογονημένη εξ' άλλου και ανασυγκροτημένη μέσα στο Πανεπιστήμιο) τείνει να τρυπώσει στα κενά και να αποτελέσει το συνεκτικό υλικό του λόγου κάθε παράταξης και όχι μόνο της ΑΔΠ. Αυτό που κύρια συγκροτούσε τους φοιτητές σε Φ.Κ. ήταν η συσπείρωσή τους ενάντια στο

κράτος της δεξιάς. Σήμερα η δεξιά αντίληψη είναι παρούσα και κυρίαρχη, με την έννοια ότι και η πολιτικά κυρίαρχη άποψη, δηλαδή η κυβερνητική, το συνδετικό νήμα των απόψεων της από κει το δανείζεται.

Ο φοιτητικός χώρος λοιπόν, ο άλλοτε τόσο ευαίσθητος στους κραδασμούς των αριστερών απόψεων, σήμερα τείνει να αποτελέσει από πλευράς σύνθεσης ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του ψηφίζοντος ελληνικού πληθυσμού. Υπάρχει η τάση από πλευράς εκλογικών ποσοστών αλλά και γενικότερα πολιτικών συμπεριφορών να ελαττωθεί μέχρις εξαφάνισης η διαφορά του από τον ευρύτερο κοινωνικό χώρο.

Κάτι που επίσης επισημάνθηκε είναι ότι οι συνδικαλιστές και οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι από τη μια παίζουν τον ρόλο του ιμάντα μεταβίβασης της κυβερνητικής λογικής και από την άλλη αμβλύνουν τις κυβερνητικές πιέσεις στους φοιτητές με γνώμονα την φοιτητική αντίδραση. Το υποτιθέμενο Φ.Κ., με τα όργανα, την ηγεσία και ολόκληρη την οργάνωσή του, έχει συρρικνωθεί στον διεκπεραιωτή των υποθέσεων της κυβερνητικής πολιτικής μέσα στον φοιτητικό χώρο και η φοιτητική ηγεσία έχει υπαλληλοποιηθεί επιφορτισμένη, και νομικά πλέον, για την ομαλή λειτουργία του Πανεπιστημίου με τον ρόλο της συνδιαλλαγής των φοιτητικών συμφερόντων με την κυβέρνηση. Έτσι, οι εκλογές αν κάποτε είχαν το νόημα της ανάδειξης σε αντιπροσωπευτικά όργανα κάποιων απόψεων που διακινούνταν, σήμερα αποτελούν έναν θεσμό ανάδειξης υπαλλήλων.

Μέσα από μια τέτοια οπτική εξαιρείται βέβαια και το «χρέος» να ανοίξει κανείς ένα μικρομάγαζο (ακόμη κι αν αυτό είναι συσπείρωση) δίπλα στα πολυκαταστήματα των παρατάξεων. Το πρόβλημα βρίσκεται

στο πώς θα κινητοποιηθούμε (όλοι όσοι θα το μπορούσαμε) σε μια αριστερή προοπτική απαλλαγμένη από οράματα «σοσιαλιστικού» κρατισμού, έστω και γαρνιρισμένου με μπόλικη «τοπική αυτοδιοίκηση», «κοινωνικοποίηση», κ.λ.π., κ.λ.π.

Και με μιά τέτοια προοπτική θάπρεπε ν' αρχίσουμε να αναπτύσουμε την πολιτική μας λογική κομμάτι-κομμάτι (καλύτερα αποσπασματικά και με ατέλειες παρά πλαστά). Μια προοπτική λοιπόν για μια μη κρατική και από τα κάτω οργάνωση της ζωής μας, που δεν μπορεί να παραχθεί φυσικά παρά μόνο με διάλογο όλων όσων εμπνέονται απ' αυτήν. Μ' αυτήν την έννοια, η οποιαδήποτε απόπειρα αποδεσμεύεται από την «υποχρέωση» μιας συνολικής παρέμβασης (η οποία αν πραγματοποιηθεί πρέπει να έχει μια πολιτική ποιότητα διαφορετική από την κοθοδηγητική λογική των παρατάξεων).

Είναι λοιπόν προφανές γιατί μέσα σ'

αυτήν την οπτική δεν θα είχε νόημα η συμμετοχή στις εκλογές. Εκείνο που έχει νόημα είναι η χρησιμοποίηση των εκλογών όπως και οποιουδήποτε άλλου μαζικού γεγονότος σ' αυτόν τον χώρο για να δηλώσουμε ακριβώς την αντίθεσή μας από την συγκεκριμένη φυσιογνωμία που έχει αποκτήσει ο φοιτητικός χώρος.

Και επειδή μια απλή αποχή δεν μπορεί να εκφράσει αυτή την συγκεκριμένη στάση, γιατί ακριβώς μπορεί να σημαίνει και οτιδήποτε άλλο, αποφασίσαμε να κάνουμε την αποχή μας ψηφοδέλτιο αποχής, με πρόθεση το άκουσμα καταρχήν της άποψης, με όλα όσα συνεπάγεται, και την καταγραφή της. Πράγμα που αποτελεί την καταγραφή μιας άποψης οριοθέτησης από τις εκλογές, μέσα απ' αυτές τις εκλογές.

Έλλειψη χρόνου, προσωπικές ανεπάρκειες και η γνωστή ανυπαρξία διαδικασιών (συνελεύσεις) εμπόδισαν την επιτυχημένη υλοποίησή της στην Ιατρική.

Μαρία Χατζηανδρέου

ΕΦΕΕ-τζίδικα

Διαβάσαμε, πάλι στο κυριακάτικο Βήμα:

«Νέα γραφεία απέκτησε η ΕΦΕΕ... Το διαμέρισμα νοικιάστηκε απ' το Πανεπιστήμιο Αθηνών ως γραφείο φοιτητικής εκπροσώπησης... Αίθουσα συνεδριάσεων με ειδικές θέσεις για δημοσιογράφους... γραφείο των μελών του Προεδρείου, προθάλαμο με έμμισθες γραμματείς, μοντέρνα επίπλωση που υπολογίζεται να στοιχίσει γύρω στις 400.000 δρχ. έντονα χρώματα στους τοίχους, φυτά εσωτερικών χώρων... Η επιμέλεια της διαμόρφωσης του χώρου θα ανατεθεί στους αρχιτέκτονες που διακόσμησαν τα γραφεία του υπουργείου Έρευνας και Τεχνολογίας, γιατί η δουλειά τους εντυπωσίασε τους συνδικαλιστές της ΕΦΕΕ...»

Μόνο αίθουσα φοιτητικών αγώνων

δεν βάλανε, ή μάρ με τ' όνομα: το φοιτητικόν κίνημα. Δεν ξέρω αν προσέξατε ότι το γραφείο νοικιάζεται ως γραφείο φοιτητικής εκπροσώπησης. Κατά το γραφείο κλητήρος, γραφείο προϊσταμένου.

Άσχημο, το υπαλληλίκι: Ξέρω γω! Εκτός όμως από αυτό μαθαίνουμε

ότι:

«... μια τακτική εκπομπή της ΕΦΕΕ στην τηλεόραση, διεκδικεί τώρα, το φοιτητικό κίνημα».

Οι αγώνες τώρα δικαιώνονται.

Κάποτε εκείνο που συγκρότησε στο παρελθόν το φοιτητικό κίνημα ήταν η αιτιολογία του και η αντιπαλότητά του με το υστιακό κράτος. Τώρα ο κρατικός λόγος έχει αποκτήσει άλλον έναν μίνι μεταβίβαση της πολιτικής του στη φοιτητική νεολαία: την ΕΦΕΕ.

Α.Α.

η μαθητική κοινότητα και το «έντυπο» λάθος της

Η πρόσφατη ποινική δίωξη των υπεύθυνων της έκδοσης του μαθητικού περιοδικού «Έντυπο» στο Βαρβάκειο έδωσε λαβή άλλη μια φορά για αναφορά στο Μαθητικό χώρο.

Η τελευταία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και ο θεσμός των Μαθητικών Κοινοτήτων (Μ.Κ.) έρχεται σίγουρα σε αντιπαρόθεση με την λογική της εισαγγελικής επέμβασης στο συγκεκριμένο σχολείο.

Η ελεύθερη διακίνηση ιδεών, η άρνηση κυρίαρχης ιδεολογίας, η ελευθερία έκφρασης, η πρωτοβουλία των μαθητών, δεν δικαιώθηκαν στην εφαρμογή τους από τον συγκεκριμένο κανονισμό των Μ.Κ. Και δεν δικαιώθηκαν για τον λόγο ότι η προσπάθεια του «έντυπου» ξεπέρασε τα όρια που ο κανονισμός φιλοδοξούσε να περιφρουρήσει.

Το ότι «ορισμένα ναρκωτικά προσφέρουν ασύλληπτες παραισθήσεις, διευρύνουν τις αισθήσεις, απελευθερώνουν το μυαλό και επιτρέπουν στο άτομο να φθάσει στην αυτογνωσία» κομμάτι που έδωσε την αφορμή για δίωξη, πέρα από το περιεχόμενό του και την επιστημονική του ή μη τεκμηρίωση καθορίζει και τα όρια της «ελευθερίας έκφρασης σαν βασικό μέσο αγωγής και επικοινωνίας»¹ που υπερασπίζεται ο κανονισμός των Μ.Κ. Ένας κανονισμός που έχει σκοπό να βοηθήσει στη δημιουργία ποικιλόμορφης μαθητικής έκφρασης σε ένα δημοκρατικό Σχολείο.

Δεν νομίζω πως ο θεσμός είναι συνδικαλιστικός –παρ' ότι καταναλώνει πολλές σελίδες σε διαδικαστικά θέματα εκλογών και συνελεύσεων, ίσως για την πιο άνετη ένταξη των μαθητών στις διαδικασίες μαζικών φορέων ή την ανάδειξη δραστήριων μελών-οπαδών– ούτε πως εκφράζει κίνημα. Άλλωστε κάτι τέτοιο είναι αδύνατο από ένα υπουργικό κατασκευάσμα. Δεν είναι κατάκτηση μαθητών αλλά η από πάνω υπαγόρευση διαδικασιών που θέλουν, και αποσκοπούν να έχουν παιδαγωγικό χαρακτήρα.

Υποθέτοντας το αντίθετο, γρήγορα διαψευδόμαστε μόλις αναφερόμαστε σ' αυτό που κυριαρχεί στα σχολεία σήμερα και λέγεται *εντατικοποίηση*. Που αν μη τι άλλο, σταθεροποιεί την ιδεολογική λειτουργία του σχολείου (ανάγκες αγοράς εργασίας, ανάπτυξη παραγωγικών δυνάμεων, κοινωνικός και πολιτικός του ρόλος) συντηρητικοποιεί και στέλνει τους μαθητές απολίτικούς και δεξιούς στα Πανεπιστήμια, πιστούς αξιοκράτες και με την αίσθηση της ιδιαιτερότητας τους υψηλή μιάς και οι τελευταίοι αντιπροσωπεύουν τους περισσότερο συμβιβασμένους στο χώρο αυτό.

Οι διαδικασίες που θα στρέψουν το σχολείο σε χώρο ζωής, δημιουργικής δουλειάς, δεν υπαγορεύονται από κάποιον κανονισμό. Άλλωστε το ενδιαφέρον των μαθητών για τις διαδικασίες που υπαγορεύει είναι μειωμένο. Η απουσία αριστερού μαθητικού κινήματος συρρικνώνει τους όποιους «θεσμούς» έχουν δημοκρατική βάση.

Σήμερα πάνω απ' όλα εκείνο που προέχει είναι η ανάγκη κατανόησης των νέων τρόπων έκφρασης της μαθητικής νεολαίας. Και σ' αυτό προσπαθείς σαν το «Έντυπο» έχουν ενισχυτικό χαρακτήρα. Άρθρα που κάνουν κριτική στους θεσμούς, στην επίσημη αλήθεια του μόνου και αληθινού βιβλίου, στα καθημερινά κοινωνικά ερεθίσματα, που στοχεύουν στην απομιθοποίηση των άλλοτε, «ταμπού» θεμάτων για την μαθητική νεολαία, που προσπαθούν να ανιχνεύσουν την έννοια του αυτοδιαχειριστικού πειραματισμού στον χώρο του σχολείου τελικά ψάχνουν για την γλώσσα επικοινωνίας και όχι την πρακτική της καταστολής.

Ας το καταλάβουν αυτό εκπαιδευτικοί και άλλοι θιγόμενοι γιατί «η Σχολική Ηλικία δεν είναι μια περίοδος μακρόχρονης προετοιμασίας για το μέλλον. Είναι μια περίοδος της ζωής του ανθρώπου ισότιμη με τις υπόλοιπες και πρέπει να βιώνεται *σα τέτοια*».²

Γιάννης Παπαδόπουλος

1. Κανονισμός Μ.Κ. Άρθρο 30.

2. Δημήτρη Βεργίδη: Για τον αυτοδιαχειριστικό πειραματισμό.

αντιδιαφήμιση

Κουρτάκη: όταν είσαι πραγματικά απλός.

Το κρασί θεμελιώνει μια συλλογική ηθική που στο εσωτερικό της τα πάντα εξαγνίζονται.

(Ρολάν Μπάρτ)

Ο χρυσός σας φέρνει πιο κοντά.

Ο χρυσός συμπυκνώνει το ακριβό γούστο, τη λεπτότητα και την απογείωση από το φθαρτό.

Είναι η –αστική– απάντηση, η εμπορευματοποίησή της πιο κοινής ανθρώπινης σχέσης διακριτικά.

Ότι διαφοροποιεί τους αστούς είναι η διακριτικότητα.

Σ' ένα κόσμο που μπορείς να βασίζεσαι μόνο στον εαυτό σου...

Η μηχανή δηλ. η τεχνολογία έρχεται άλλη μια φορά να στήσει το σκηνικό των νέων κοινωνικών «αξιών» της κοινωνίας της κατανάλωσης –το πρόσωπο– τήν αυτοματοποίηση την χειραγώγηση του ατόμου.

Αυτάρκεια, δηλαδή μη ανάγκη, για επικοινωνία σε ένα κόσμο που ο νόμος του είναι η επιβίωση.

Προαγωγή της ατομικότητας σαν κυρίαρχο και χαρακτηριστικό! γνώρισμα μιας μικροαστικής αντίληψης ζωής.

Η άρνηση της λειτουργικότητας του έξω χώρου και αντίθετα η κατάφαση στο μικρότερο δυνατό αλλά υποθετικά αυτόνομο χώρο προβάλλει και επικυρώνει την ιδιώτευση μέσα στην Τάξη (πραγμάτων).

**Κώστας Κοττόρης
Γιάννης Παπαδόπουλος**

για τα θεατρικά πράγματα της πόλης

συνέντευξη με τον Γ. Νάκο

Αυτή η συνέντευξη αποτελεί την αρχή ενός διαλόγου για τα θεατρικά δρώμενα της πόλης μας, μέσα από τις στήλες του περιοδικού. Η όλη αυτή αναζήτηση θα έχει, ελπίζουμε, συνέχεια.

-Ποιοί ήταν οι σκοποί ίδρυσης του ΘΕΗ (Θεατρικό εργαστήρι Ηλείου):

Όπως γνωρίζετε το Θ.Ε.Η. ιδρύθηκε, με το σκοπό να προσφέρει πολιτιστικό έργο, από καλλιτέχνες και Γιαννιώτες που δεν δέχονται τα μικροπαραταξιακά παζαρέματα στον πολιτισμό. Η επιλογή των πολιτιστικών δραστηριοτήτων του δεν έχει στόχο την όποια κομματική πελατεία αλλά το σύνολο του λαού για να πετύχει –τουλάχιστον στον τομέα πολιτισμός– τη συνοχή του κόσμου, ν' αγγίζει τη συλλογική συνείδηση, να ευαισθητοποιήσει, να προβληματίσει, να εισάγει ιδέες χωρίς νάχει τη σκοπιμότητα να τις εκμεταλευτεί, αλλά να τις βάλει σε δοκιμασία. Βέβαια με τα δύο έργα που παρουσίασε και με τις 100 περίπου παραστάσεις που έδωσε δε μπορούμε να ισχυριστούμε πως πέτυχε τους στόχους του. Οπωσδήποτε όμως τολμήθηκε ένα βήμα που πριν από μερικά χρόνια θα φαινόταν αδιανόητο να τολμηθεί. Ίσως αυτό το βήμα νάναι η αρχή στην οδευση ενός δρόμου που οδηγεί στην αποδέσμευση διαφόρων πολιτιστικών φορέων από μικρόχαρους κομματικούς εναγκαλισμούς. Τα μέλη του είναι ελεύθερα να μετέχουν σε κομματικές εκδηλώσεις, αλλά δεν χρησιμοποιούν την εταιρία ή τη σφραγίδα της για «διαμαρτυρίες», «καταγγελίες» ή «συμπαραστάσεις» ή σε πορείες ειρήνης κάτω από συγκεκριμένες κομματικές σημαίες.

Άλλωστε είναι τόσοι «μαζικοί» φορείς που δεν χάνουν ευκαιρία να μετέχουν «μαζικά» και να αιτιώνται τη «μαζικότητα» που θάταν περιττή πολυτέλεια για το Θ.Ε.Η. –μια καινούργια μικρή πολιτιστική εταιρία– να ζητάει απ' την αρχή να

γίνει «μαζική». Ίσως η τέτοια στάση του Θ.Ε.Η. να εμποδίζει την άγρα πελατεία από τα κόμματα, αλλά σαν πολιτιστικός φορέας πιστεύουμε πως απευθυνόμαστε σ' ένα ευρύτερο φάσμα κοινού που πριν απ' όλα είναι πολιτικοποιημένο και μετά κομματικοποιημένο.

-Ποιά είναι η σχέση του Θ.Ε.Η. και του ΔΗ.ΠΕ.Θ.Ι.:

Όσον αφορά την σχέση του Θ.Ε.Η. με το Δημοτικό Θέατρο είναι γνωστή απ' την αρχή της σύστασής του και διαλαμβάνεται και στο καταστατικό της εταιρείας που αναφέρει πως «σε περίπτωση διάλυσης, η περιουσία του Θ.Ε.Η. περιέρχεται στο Δήμο Ιωαννίνων για την ενίσχυση, του Δημοτικού Θεάτρου». Αλλά και στην ιδρυτική συνέλευση, όλα τα μέλη του Θ.Ε.Η ήταν υπέρ της ίδρυσης του Δημοτικού Θεάτρου. Όταν δε ιδρύθηκε, η απόφαση να στηριχθεί ο θεσμός ήταν ομόφωνη, γι' αυτό άλλωστε και αναστείλαμε τη δράση μας και βοηθήσαμε, όσο βοηθήσαμε, τη στήριξη του Δημοτικού Θεάτρου. Δηλαδή δώσαμε όποιον εξοπλισμό –σε μηχανήματα– είχε ανάγκη ο Δήμος και ενταχθήκαμε στη διαδικασία λειτουργίας και οι ίδιοι σαν καλλιτέχνες.

-Ο θεσμός των Δημοτικών Θεάτρων κατά πόσο μπορεί να προχωρήσει και πώς:

Τώρα το κατά πόσο μπορεί να προχωρήσει ο θεσμός των Δημοτικών Θεάτρων αυτό είναι υπόθεση που εξαρτάται από τους προσανατολισμούς που έχει το κάθε Δημοτικό Θέατρο.

-Η λειτουργία τους δεν σχετίζεται με κρατικούς παρεμβατισμούς ή άλλους;

Εδώ θα πρέπει να διευκρινιστεί ένα κύριο

θέμα που αφορά στη στάση των κομμάτων πάλι. Και για να είμαστε ειλικρινείς και χωρίς φόβους ή πάθη θα πρέπει να πούμε ότι: Όπως είχαν λειτουργήσει τα ημικρατικά θέατρα με την προηγούμενη κυβέρνηση έτσι λειτουργούν και τα Δημοτικά με τη σημερινή· δηλαδή χωρίς επέμβαση της κυβέρνησης στον τρόπο λειτουργίας τους ή στις επιλογές τους. Η διαφορά των ημικρατικών με τα Δημοτικά έγκειται στο ότι τα Δημοτικά μπορούν να γίνουν θεσμός με συνέχεια και συνέπεια και εντάσσονται σ' έναν απ' τους φορείς λαϊκής εξουσίας—την τοπική Αυτοδιοίκηση που εγγυάται την εξέλιξή τους. Όσοι θέλουν να ισχυρίζονται πως τα Δημοτικά κατευθύνονται από την κυβέρνηση ή λένε χωρίς να γνωρίζουν ανακρίβειες, ή έχουν κομματικές εμπάθειες. Εκείνο που είναι βέβαιο είναι τούτο: Ούτε ο Ο.Η.Θ όταν έγινε ημικρατικός είχε επέμβαση κυβερνητική ούτε σήμερα στα Δημοτικά Θέατρα υπάρχει. Αν δε για όποια αιτία όσοι διατελέσαμε τότε στον Ο.Η.Θ η σήμερα στο Δημοτικό θέλουμε να βλέπουμε κυβερνητικές επεμβάσεις αυτό είναι ένα που μόνο μεταφυσικά μπορεί να ερμηνευθεί. Η κρυψίνια και η καχυποψία δε χωράει σε θεσμούς που στοχεύουν στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών. Βέβαια και με τα ημικρατικά και τώρα με τα Δημοτικά Θέατρα εκείνο το σημείο που πρέπει πάντα να προσέχεται είναι ο προσανατολισμός τους, ο οποίος εξαρτάται από το διοικητικό μηχανισμό που θέσπισε ο κάθε Δήμος και απ' τις επιλογές της στελέχωσης. Γιατί αν η απουσία άποψης των στελεχών που διοικούν ένα Δημοτικό Θέατρο, οδηγεί μονίμως είτε στο Υπουργείο πολιτισμού, είτε στο κατεστημένο θέατρο της Αθήνας αυτό δε σημαίνει πως το Υπουργείο πολιτισμού θέλει να κατευθύνει τα Δημοτικά Θέατρα. Την ευθύνη θάχουν οι Δήμοι.

—Η ύπαρξη κι άλλων θεατρικών φορέων εκτός του ΔΗ.ΠΕ.Θ.Ι. δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει θετικά στην όλη θεατρική προσπάθεια:

Τώρα όσον αφορά στην ύπαρξη άλλων φορέων θεατρικών είναι ένα ερώτημα που πολλές φορές έχει τεθεί και θα τίθεται όσο δε θα βλέπου-

με να στεργιώνει ένα θέατρο βιώσιμο και με υψηλή καλλιτεχνική απαίτηση. Και όπως γνωρίζετε οι φιλοδοξίες για ένα τέτοιο θέατρο υπάρχουν μόνο που για να γίνουν πράξη αυτές οι φιλοδοξίες χρειάζεται μακροχρόνια συνεργασία που να πειραματίζεται σε επίπεδο «στούντιο», εργαστηρίου, και να μη βγάζει σε κοινή θέα την δουλειά της αν δεν έχει ένα άρτιο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα.

—Στην πόλη μας η πείρα από τις θεατρικές προσπάθειες που υπήρξαν, τι συμπεράσματα βγάζει:

Το παράδειγμα προς αποφυγήν, του μικρού σχετικά θεατρικού παρελθόντος στη μικρή μας πόλη υπάρχει και δεν είναι μόνη αιτία οι μικροπααραξιακοί ανταγωνισμοί αλλά και το ταμείο. Όπου εν ονόματι της επιβίωσης των καλλιτεχνών δεν υπήρχε ούτε πείραμα, ούτε έρευνα, αλλά επίσπευση, βιασμένη παρουσίαση έργων για την οικονομική κάλυψη. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την μείωση την υποβάθμιση του καλλιτεχνικού αποτελέσματος, τον κλονισμό της εμπιστοσύνης του κόσμου και την έλλειψη εμπιστοσύνης της πολιτείας. Το μονίμως διαλαλούμενο «αγνό» κοινό της επαρχίας ας μην ερμηνεύεται ως αφελές. Είναι «αγνό» αλλά όχι και χωρίς ευαισθησία ή κριτήριο. Μπορεί να κρίνει και να συγκρίνει αλλά και να κατακρίνει. Το ότι μας συγχωρούσε τις ελλείψεις και τις μη άρτιες εμφανίσεις μας δε σημαίνει πως είναι και αφελές. Η ανεκτικότητά του όμως δεν διαρκεί εις το διηνεκές κι αν εμείς οι καλλιτέχνες δεν ευαισθητοποιηθούμε για νάμαστε εξ ίσου αγνοί θα μας αποδοκιμάσει.

—Το ΘΕΗ σκοπεύει να παρουσιάσει καινούργια θεατρική δουλειά:

Το Θεατρικό Εργαστήρι δεν πρόκειται να παρουσιάσει έργο αν δεν είναι σίγουρο πως αυτό που κάνει έχει όλη την αγάπη και το μεράκι που αξίζει να το παρουσιάσει και στο κοινό. Δεν βιαζόμαστε· θέλουμε μόνο να προετοιμαστούμε και να μας δοθεί χώρος για να τον οργανώσουμε ώστε η δουλειά μας να ικανοποιεί και τις επιδιώξεις μας αλλά πρώτα και κύρια τις προσδοκίες του κόσμου.

γράμματα στον τυφλόποντικα

Τα γεγονότα σχετικά με την εξεταστέα ύλη για τις εισαγωγικές στα ΑΕΙ—ΤΕΙ, ίσως δεν είναι γνωστά. Τα ξαναλέμε συνοπτικά:

Το Σάββατο, 7 Απρίλη δημοσιεύεται στις εφημερίδες (πρώτη φορά τόσο νωρίς) ύλη των Γενικών Εξετάσεων του Ιουνίου. Ευθύς αμέσως ξεσπάει στα Γιάννενα (και όσο ξέρουμε και σ' όλη τη Ελλάδα) ομόφωνη αντίδραση και αγανάκτηση καθηγητών και μαθητών, αφού συμβαίνει το εξής πρωτοφανές: Μια βδομάδα πριν τις διακοπές του Πάσχα και τέσσερις συνολικά βδομάδες (πλην πέντε μέρες της καθιερωμένης για τη Γ' Λυκείου εκδρομής) πριν τη λήξη της σχολικής χρονιάς μαθαίνουμε ότι παρά την εντατική και εξαντλητική έως αποβλακωτική δουλειά που κάνουμε στα μαθήματα δέσμης, είμαστε ακόμα τόσο πίσω, ώστε να χρειάζεται να καλύψουμε 6 (έξι) κεφάλαια Οργανικής Χημείας ακόμα, τη στιγμή που βρίσκόμαστε μόλις στο ένατο.

Δεν χρειάζεται ν' αναφερθεί κανένας και, στα υπόλοιπα εξεταζόμενα μαθήματα η κατάσταση είναι περίπου ανάλογη.

Την ίδια μέρα σχεδόν σίγουροι ότι πρόκειται περί λάθους παίρνουμε το θάρρος σαν αντιπροσωπεία μαθητών να ζητήσουμε ακρωσση από τον Υπουργό Παιδείας κ. Κακλαμάνη που τυχαίνει να βρίσκεται στην πόλη. Δεν ξέρουμε πως αντιληφθήκη ο κ. Υπουργός

που, πλήρεις αγανάκτησεως, τη φύση του προβλήματος. ακολουθούν πάντως αφού μας δίνει ένα μήνημα για το ότι ο, εξετασεις λέγονται Γενικές και όχι Πανελλαδικές, αποφαινεται με αγανάκτηση για τους πασυνεϊτά τη ρήση οργάνου) καταγοδητους καθηγητές που δεν ρεουνται ο' συγκεντρώσεσιν. φρόντισαν εγκαίρως να καλύψουν την ύλη», ζητάει τα ονόματα τους (τα οποία, φυσικα, δεν δώσαμε!), μας υπενθυμίζει ξανά το ενδιαφέρον και την αγάπη του ΠΑΣΟΚ για τη νεολαία και δηλώνει: ότι, τέκανε: δήλωση στις εφημερίδες με την οποία, αγνοώντας το θέμα. Φυσικά όλα αυτά επιδικητικά την Πανελλήνια διεν είναι καθόλου καθησυχαστική κα: αντίδραση, μας στικά για τους γονείς και τους δωβειβιώνει: ότι η ύλη ΚΑΙ μαθητές που έχουν συγκεντρωθεί έξω από τη Νομαρχία και

Ο καιρός περνάει, και ενώ ψουν την ύλη», ζητάει τα ο-όλοι περ'μένουμε ανάκληση νόματά τους (τα οποία, φυσικα, δεν δώσαμε!), μας υπενθυμίζει ξανά το ενδιαφέρον και την αγάπη του ΠΑΣΟΚ για τη νεολαία και δηλώνει: ότι, τέκανε: δήλωση στις εφημερίδες με την οποία, αγνοώντας το θέμα. Φυσικά όλα αυτά επιδικητικά την Πανελλήνια διεν είναι καθόλου καθησυχαστική κα: αντίδραση, μας στικά για τους γονείς και τους δωβειβιώνει: ότι η ύλη ΚΑΙ μαθητές που έχουν συγκεντρωθεί έξω από τη Νομαρχία και

θεί (ΠΩΣ, κύριε Υπουργέ!), ό-
τι ο σχετικός θόρυβος είναι
τεχνητός κι ότι θα υποστούν
κυρώσεις (!) ο: καθηγητές που
κακόπιμα κωλυσι:αργούν».

Από τα παραπάνω εξαγον-
ται κάποια συμπεράσματα και
κάποιες απορίες:

Ο: μαθητές, σε μια κρίσιμη
για τις σπουδές μας φάση.
βρισκόμαστε εκτεθειμένοι στην
αλλαζοπική ισχυρογνωμοσύνη
των αρμόδιων, που μας αντι-
μετωπίζουν για μια ακόμα φο-
ρά σα μηχανήματα για απο-
θήκευση γνώσεων, παραβλέ-
ποντας την καθολική και προ-
παντός καλοπροαίρετη αντί-
θεσή μας στις δηλώσεις του
Υπουργείου.

Ξεχνάει ο κ. Υπουργός ότι
τα βιβλία της δέσμης φτάσαν
στο νομό μας τέλη Οκτώβρη
— αρχές Νοέμβρη;

Γιατί δεν μπορεί να δει τί-
σω από την αγωνία και την
αγανάκτηση μας παρά μονάχα
διάθεση για συμποτάρισμα
και «τεχνητό θόρυβο:» ν
πο:ο δικαίωμα συμβαίνει στις
Αναλυτικό Ωρολόγιο Πρόγρα-
μα και προσθέτει ώρες δέσμ:

σε βάρος των άλλων μαθημα-
των: Γιατί παραβλέπει τη δι-
σφαρτυρία τώτων Λυκείων απί
όλη τη χώρα (70 μόνο από
την Αττική κατά το «βήμα»
της Παρασκευής 4/5) κα: της
Ένωσης Ελλήνων Χημικών:
Ποιούς καθηγητές απειλεί με
κυρώσεις; Ποιός ελέγχει τους
ασυνειδητους που προχωρούν
χωρίς να νοιάζοντα: αν οι μα-
θητές εμπεδώνουν ή όχι αυτό
που διδάσκοντα:; Γιατί αυτοί
που την πληρώνουν είναι: τε-
λικά αυτοί που μένουν πίσω
προσπαθώντας να κάνουν όσο
πι:ο σωστά γίνεται την παρό-
δοση, με τα ελάχιστα εποπι-
κά μέσα που έχουν στη διά-
θεσή τους και με την πίεση
του λίγου χρόνου και της υ-
πέρογκης ύλης: Αλλά κι αν
στο κάτω κάτω είναι: αυτοί
που έχουν άδικο, τί φταίνει ο:
μαθητές γι' αυτό; Ποιός λό-
γος υπάρχει να εξεταστούμε
σε τόσο πολλή ύλη: Γιατί το
σχολείο δεν είναι: σήμερα πα-
ρά κέντρο εντατικής προπα-
ρασκευής για τις εξετάσεις; Τι
συνέβη στο μαθητικό κίνημα:
ώστε τελικά δεν πρόκειται

απλά για μια διαμαρτυρία που
αφορά μονάχα τους μαθητές
που φορτώθηκαν μερικά πα-
ραπανήσια κεφάλαια για τις
εξετάσεις (όσο κι αν αυτό για
μας είναι αυτή τη στιγμή θέ-
μα ζωτικής σημασίας). Δεν θε-
ωρούμε βέβαια να επιχειρή-
σουμε πολιτική ανάλυση της
κατάστασης, αλλά επισήμαν-
ση της διεύθυνσης της γνω-
στής πω κυβερνητικής λογι-
κής στην αντιμετώπιση ακόμα
και των μαθητών Λυκείου. Τα
αποτελέσματα μπορεί να τα
δε κανένας στα Πανεπιστήμια.

Εκ μέρους όλων των συμμα-
θητών μας που συμφωνούν,
παρακαλούμε, κύριε Υπουργέ
Παιδείας απαντήστε.

Συμφωνούν και υπογράφουν:

2ο Λύκειο Ιωαννίνων
1ο Λύκειο Ιωαννίνων
Νυχτερινό Επαγγελματικό—
Τεχνικό Επαγγελματικό
Εκκλησιαστικό Α. Βελλάς
Λύκειο Ζωσιμαίας
Κλασσικό Λύκειο
3ο Λύκειο
Αριστοτέλειο.

Ἐπειδή, ἐκ τῶν ὡς ὄνω ἐγγράφων ἀνηκοινώνωμεν, τὰς ὁμοίας
λόγω τοῦ ὅτι εἶχον ἐκτετατὴν εἰς τὸ πλέον κεντρικὸν σημεῖον
τῆς πόλεως Ἰωννύων, ἐδιάρσασε μέγας ἀριθμὸς πολιτῶν, φανε-
ρὸν καθίσταται ὅτι προεβλήθη εὐλογος ἀνησυχία εἰς ἀρκετὰ
μεγάλον ἀριθμὸν πολιτῶν καὶ φαγεκρινόμενος εἰς ἐκείνους εἰ
ὅσοι εἶχον προσφιλή των πρόσωπα (τέκνα κ.λ.π.) ὑπηρετούν-
τα ἢ μέλλοντα νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὴν στρατὸν. Τοῦτο κατ' ὄσον,
διὰ τῆς φουδοῦς ἀνηκοινώσεως ὅτι ὁ στρατὸς ἐξουθενῶναι τοὺς
στρατιώτας, τοὺς ἐξευτελλέει καὶ τοὺς ἀφήνει εἰς τὴν αὐτοκτον-
οῦσαν, λογικὸν ἐπόμενον εἶναι νὰ σκεφθῆ ὁ κάθε γονεὺς στρατι-
του, ὁ ὅποτος εἴναι γινώσκει τὸ κέλευθρον τῆς ἀνησυχίας καὶ τοὺς
ἐξουθενώμενους εἰς αἰτίας σκοπέυς, ὅτι καὶ τὸ εἶναι τὸν τέκνον
εἶναι ἐνδεῶς, ἐπόμενον νὰ ἀφηγηθῆ εἰς τὴν αὐτοκτονίαν ἐκ τῆς λό-
γου ὅτι εἴναι νὰ ἀνδρῆ τὴν βασανιστήρια, τοὺς ἐπιτελεστικὰς
καὶ τὰς ταπεινώσεις καὶ ὅρα νὰ ἀνησυχῆσιν καὶ νὰ φοβηθῆ διὰ
τὴν τύχην τοῦ τέκνου του. καὶ τούτου πρέπεται ὅτι πᾶσι κατὰ
νόμον θεμελιεῦται τὸ ρηθὲν ἀξιόποιον ἀδίκημα. Ἐν ὅψει τ. ὅ-
του, ὡς καὶ τοῦ ὅτι, ἐκ τοῦ συλλεγέντος ἀνακριτικοῦ ὕλικου, ὁπα-
χρόντως προέκυψεν ὅτι ἐτέλεσον τὸ ἀντιπῆρα ἀδίκημα οἱ προσεβύ-
γοντες, ἀπαραίτητος καθίσταται ὁ ἀμφοτερικὸς ἔλεγχος καὶ,
συνεπῶς, ἐφόδως παρεμβήθησαν εἰς ἀπ' ἐξουσίας κινήσεις εἰς τὸ
ἀκρο τήριον.

Ἐπειδή, ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω, εἴναι ὅπως ἔπαρρησι. ἢ ἢ ὅτι
κρίσιν προσυγῆ καὶ ἐπιτοχῆ ἢ ἐπιτοχῆ τῆς παρ' ὑμῖν ἐπιτό-
ξεως εἰς τοὺς πρὸς εἴγοντας.-

Διὰ τὸ ὅτι

Ἀπορρίπτομεν τὴν ἐπιτοχῆν 26-3-1934 προ-
φυγῆ τῶν ἀνωτέρω Κουτσολόνη τοῦ Ἰωννίου, Σαμάρτου Σα-
λονίκη τοῦ Δημητρίου, Διονυσίου Τσάγκλα τοῦ Ἰάλα καὶ Ἰωάννου
τοῦ Φακοῦ τοῦ Δημητρίου, κατοικῶν Ἰωννύων, κατὰ τοῦ ἐπι-
ἀριθμ. 37/16-3-1934 κλητηρίου θεσπίσματος τοῦ Εἰσαγγελέως
ἐπιμημελειολογῆν Ἰωννύων.-αβ

Παραγγέλλομεν τὴν ἐπίτοχῆν τῆς παρ' ὑμῖν ἐπιτό-
ξεως εἰς τοὺς πρὸς εἴγοντας ὡς ἄνω Ἀναστάσιον Κουτσολόνην,
Σαμάρτιον Σαλονίκη, Διονυσίον Τσάγκλαν καὶ Ἰωάννην ὁ καθ' ἑ-

Ἐν Ἰωννύοις τῆ 4 Ἀπριλίου 1934

Ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἰωννύων

